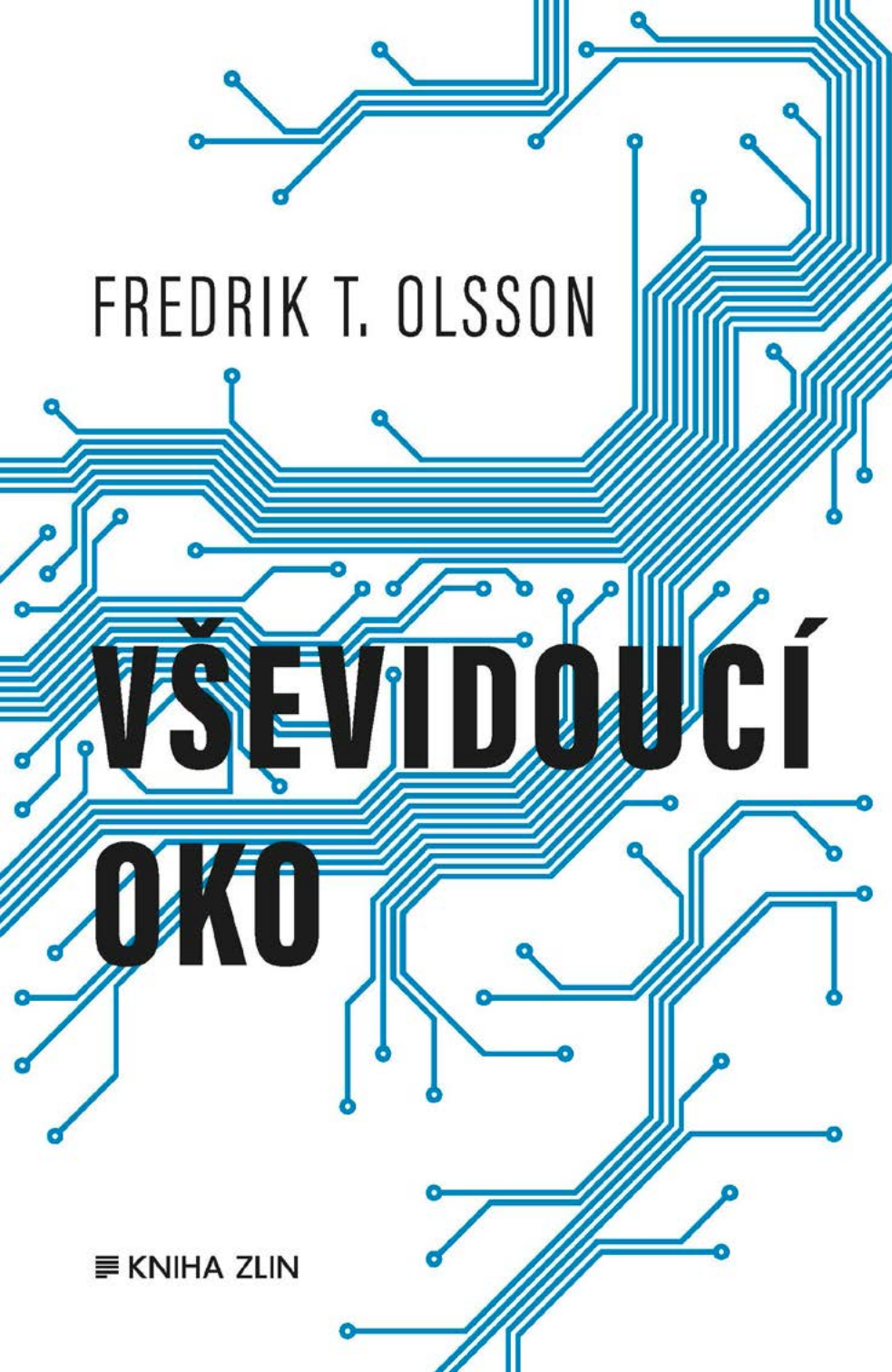

FREDRIK T. OLSSON

VŠEVIDOUCÍ OKO

≡ KNIHA ZLIN

Vševídací oko

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.knihazlin.cz

www.albatrosmedia.cz

 KNIHA ZLIN

Fredrik T. Olsson

Vševídací oko – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

THRILL

FREDRIK T. OLSSON
VŠEVIDOUCÍ OKO

FREDRIK T. OLSSON

VŠEVIDOUCÍ OKO

V překladu Jany Thomsen

≡ KNIHA ZLIN

Published by arrangement with
Partners in Stories Stockholm AB, Sweden

Copyright © Fredrik T. Olsson, 2016
Translation © Jana Thomsen, 2018

ISBN tištěné verze 978-80-7473-657-5
ISBN e-knihy 978-80-7473-669-8 (1. zveřejnění, 2018)

PROLOG

1

Jediné, co mu chybělo, byla jeho vlastní podoba.

Ne snad, že by byl marnivý, naopak: Zanedbaný obličej měl posetý drobnými dolíky a nehodlal na tom nic měnit. Teď však byla pokožka na obličejí navíc ještě napjatá a podrážděná. Pod zastřiženým strništěm planula rudou barvou, i když od posledního holení uběhlo už několik dní.

Jeho obličej na to nebyl zvyklý. Že o něj někdo pečuje, upravuje ho, dává si na něm záležet. Jako by tvář byla nějaká výkladní skříň a zbytek světa potenciální zákazníci, které je třeba nalákat.

Zevnějšek pro něj prostě nikdy nebyl důležitý. Ani jeho vlastní, ani ostatních lidí. Zajímal ho jenom vnitřní svět, ale ne v takovém tom filozofickém smyslu víkendových příloh novin, jako že krása vychází zevnitř. Byl přesvědčený, že odsud pochází vše podstatné: myšlenky, nápady, všechno, co dělá člověka jedinečným.

Taky odsud ale pocházejí jiné věci: strach, temnota, které se právě teď vrátily a zachvátily jeho mysl.

Seděl v naprostém tichu. Slyšel jenom vlastní tep a děšť rytmicky bubnující na střechu auta.

A kromě toho ještě slabý syčivý zvuk, který mohl znamenat jen jedno.

Přestal lomcovat klikou. Přestal narážet ramenem do dveří poté, co mu došlo, že to stejně nepomůže. Auto bylo zamčené a odmítalo ho pustit ven. Zbývalo jen rozepnout bezpečnostní pás, lehnout si napříč přes sedačky a zatlačit nohama do okna. Ale ani to nepovolí, protože proč by mělo?

Našli ho. Už zase. Ačkoliv to bylo nemožné, nějakým způsobem se jim to podařilo.

Nikdo nemohl vědět, že bude zrovna tady, a to z toho prostého důvodu, že to nevěděl ani on sám. Rozhodl se teprve před dvěma dny, objednal si jízdenky do různých destinací, měnil způsob dopravy a datum cesty, vyzvedl si letenky, které neměl v úmyslu použít. Záměrně a s plným vědomím činil každé rozhodnutí na úplně poslední chvíli. Přesto se nedokázal zbavit dojmu, že kdosi přesně ví, jak uvažuje.

Samozřejmě že to nejde, že to je nemyslitelné. Kdo jiný než právě on by to měl vědět. I tak mu ale tělem projela vlna nelibosti.

Oholil si bílošedé, zacuchané vousy. Nad spánky si vyholil kouty, aby se zdálo, že mu řídnou vlasy. Obočí, které během let srostlo do jediného podlouhlého šedočerného klubka, měl vytrhané a upravené do dvou tenkých linek. Poprvé za celý svůj život prostál hodiny před zrcadlem a soustředěně se zabíral vlastním obličejem, až si nakonec nebyl jistý, jestli by dokázal sám sebe rozeznat v davu lidí.

V autodílně, která by se dala označit přinejmenším jako pochybná, si pronajal rok staré BMW. Zaplatil v hotovosti a neprokázal se žádným průkazem. Nikdo, vůbec nikdo ho nemohl vidět. Nikdo nemohl vědět, kam jede. Byl v bezpečí. A přesto.

Možná to měl tušit.

Měl to tušit už ve chvíli, kdy vyjížděl z té dlouhé zatáčky a železniční závory mu zatarasily cestu. Už tehdy na vteřinu

pocítil strach. Když ho ve tmě zastavila ta žlutočervená zá-
vora, táhnoucí se přes celou šířku silnice těsně před autem.
Tklivý zvuk vycházející ze světelných návěstidel.

Zastavil před červeně blikajícím světlem. Osamělé auto
v noční tmě. Čekal jednu nebo dvě minuty.

A v tu chvíli, když už ne dřív, mu to mělo dojít.

Za celou tu dobu neprojel žádný vlak.

Přesto zvuk železničních návěstidel utichl.

Projela jím další vlna nelibosti: ten náhlý klid poté, co se
vytratil zvuk světel. Mechanický pohyb zvedajících se závor.
Zůstal jen on a železniční přejezd jako dva osamělé body za
tiché skånské zimní noci.

Viděl jen tmu a v ní rozlehlá pole rýsující se na druhé straně
kolejí. Pusté pláně se zemí tvrdou jako kámen, které se táh-
ly zdánlivě donekonečna a mizely v šedobílé mlze. Červené
body vysoko nad zemí, kde se osamoceně točily neviditelné
vrtule větrných elektráren.

Snažil se myslet na něco jiného. Není čeho se obávat. Vlak
nejspíš projel ještě předtím, než sem přijel, anebo se mu po-
rouchal motor, zasekl se na nějaké výhybce, prostě něco ta-
kového. Hlavní je, že on už tu nemusí stát. Je v cizí zemi a má
naspěch, čeká ho dlouhá cesta a nesmí ztrácet čas.

Nastartoval.

Pomalu začal přejíždět koleje.

A přesně v ten okamžik se to stalo.

Všechno kolem něj zahalila tma: ráz na ráz se vypnulo
celé auto, přístrojová deska, naváděcí světla kolem klíčové
dírký a tlačítek, úplně všechno. I potkávací světla, která by
měla svítit na cestu před ním. I zadní světla, která by měla
šířit načervenalou mlhu za svažujícím se zadním sklem.
A především – motor.

Znovu otočil klíčkem, aby nastartoval. Nic. Ještě jednou,
a ještě. *Tak už krucinál naskoč*, slyšel sám sebe, jak řve. Bou-
chal do volantu, ale k ničemu to nebylo.

Ve chvíli, kdy chytil kliku u dveří, si uvědomil, že už mu to vlastně došlo. Že ať lomcuje dveřmi sebevíc, budou zavřené a zamčené, a tak to i zůstane. To samé platilo o bočních okénkách: ať ta ubohá tlačítka tiskne, jak chce, ať se je vši silou snaží vmáčknout do zaobleného polstrování dveří, ať zápasí sebevíc, zůstane auto dál zavřené, temné a bez známek života.

A v tu chvíli se začaly spouštět závory.

V tu chvíli zaslechl supění. A v tu chvíli mu to došlo.

Ale to už taky bylo načase.

* * *

První záblesk světél zahlédl, když ležel napříč přes přední sedadla.

Nohama kopal do bočního okénka, cítil, jak mu za ušními bubínky vře tep, v ústech měl kovovou pachutí hrůzy a krve, i když do doby, než se to stane, zbývalo ještě několik vteřin.

Viděl, jak se sklo pod jeho nohama otrásá, ale dál drží. Jak okno i dveře zůstávají zavřené. A pak sledoval, jak tu zašpičatělou skleněnou plochu zaplavuje narůstající záře ze světlo-
metů. Zavřel oči a slyšel jenom zvuky.

Sykot kolejí pod sebou.

Tlukot srdce v krku.

Píšťalu vlaku poté, co strojevůdce zahlédl jeho auto. Úporné houkání, které bude tím posledním, co uslyší. Pronikavý skřípot železa zarývajícího se do jiného kusu železa ve snaze zabrzdit, ačkoliv už je na to moc pozdě.

Jediné, co mu chybělo, byl jeho vlastní vzhled.

Ne snad, že by byl marnivý.

Ale uvědomoval si, že až ho najdou, jen těžko se jim bude zjišťovat jeho identita.

DEN 1.
PONDĚLÍ 3. PROSINCE
ANBURANCE

Nemám žádnou první vzpomínku.

Ať se sebevíc snažím vybavit si minulost, nedokážu to.

Nepamatuju si svoje zrození.

Nepamatuju si žádná místa.

Vím jen to, že teď žiju, a že za mnou je nekonečný počet minulostí a někde mezi nimi je i ta moje.

A já neustále musím přemýšlet nad tím, která to je.

Nemám žádnou první vzpomínku.

Myslím si, že kdybych nějakou měl, bylo by všechno lepší.

2

Den, kdy se váš život změní, začíná jako každý jiný.

Nikdo vám ráno při probuzení neřekne, že právě dneska to bude asi trochu náročnější, takže byste si měli dát krajíc chleba navíc a kávu si vychutnávat o něco déle, protože bude chvíli trvat, než se zase naučíte něco si vychutnávat. Nikdo vám nepoloží ruku kolem ramen a nepřipraví vás na to, co přijde.

Všechno je jako obvykle.

Až do chvíle, kdy už to tak není.

Když se v pondělí třetího prosince snesla na Stockholm odpolední tma, nikdo nemohl vědět, že úroveň státní bezpečnosti byla tajně nastavena na maximum.

Nikdo netušil, že na ústředí ministerstva obrany ve velkém cihlovém domě v ulici Lidingövägen sedí muži a ženy v uniformách se jmenovkami a obávají se nejhoršího.

A nikdo neměl ani potuchy, že rozsáhlý výpadek proudu, který se odehraje ve čtyři hodiny a šest minut, bude pouhým začátkem něčeho mnohem většího.

* * *

Muži v bílé dodávce na Klaraberském viaduktu nevěděli, na co čekají.

Samozřejmě měli jistou představu, ale na koho přesně čekají, to netušili. Nevěděli, co má onen člověk dělat, s kým se má sejit, jak to celé bude vypadat. A nevěděli ani proč, což je ovšem znervózňovalo ze všeho nejvíc.

Ticho v těsné nákladní části dodávky bylo stejně kompaktní jako prostor, po němž se v ní dalo pohybovat. Zvenku vypadala nenápadně jako jakákoliv jiná dodávka, což byl samozřejmě záměr. Kdysi ji ministerstvo koupilo nejspíš proto, že v ní bylo hodně místa. Potom ale někdo úplně ztratil soudnost a poskytl až moc volnosti technickému štábu, který měl k dispozici příliš vysoký rozpočet. Takže teď bylo auto tak napěchované monitory a elektronikou, že spíše než jako pracovna působilo jako nákladný chlapecký pokoj v rodině s nezvykle malým bytem.

Kabina řidiče byla o metr zkrácená a vzniklý prostor vyplňoval regál s počítači a elektronickými jednotkami, které zcela jistě vykonávaly důležité úkoly, vyvolávaly ovšem dojem, že prostě jen tak červeně nebo zeleně blikají. Podél jedné stěny visely ve dvou řadách ploché monitory a přímo pod obrazovkami se nacházeli čtyři dospělí muži, což vzhledem k rozloze auta bylo přinejmenším dvakrát víc, než by mělo.

Dva z nich seděli u klávesnic, byli rozdílného věku, bohužel však stejné váhové kategorie. Hned za nimi se mačkali druzí dva muži, kteří to tu měli na povel. Jednomu z nich se v jeho nepřítomnosti říkalo Lassie, zatímco druhý se jmenoval Velander, byl expert v oblasti IT, na sobě měl civilní oblečení a vůbec se nedalo říct, kolik mu je let. Jeho brýle se vlivem teploty v dodávce neustále zamlžovaly. Krčili se pod stropem auta, dotýkali se ramen a pohled měli upřený na obrazovky s rozmazanými šedomodrými záběry z bezpečnostních kamer na stockholmském hlavním nádraží.

Starší z dvojice mužů si ho všiml jako první.

Dvě minuty před stanoveným časem.

„Co ty tu sakra děláš?“

Řekl to slabým hlasem, skoro jako by jen vydechl, ale všichni to slyšeli, a když uviděli, kam tím míří, spatřili to taky.

Možná to bylo tím, jak se pohyboval. Stresem patrným na stylu jeho chůze. Možná něčím jiným. Dodávkou náhle projela vlna ostražitosti, jako když koutkem oka zahlédne me během divadelní přestávky naši starou lásku, kterou jsme neviděli celé roky, a ona vyčnívá z davu a my z ní nemůžeme spustit oči.

Změnil se.

Při chůzi se klátil, vlasy měl v průvanu celé rozježené, jako by zrovna vstal z postele, ačkoliv už bylo pozdě odpoledne, nebo jako by mu účes vytvořil podle vlastního uvážení vlhký vítr. A on přitom vždycky tak dbal na to, aby byl stylově oblečený a ladil. Býval bystrý a vysportovaný a nikdo mu nikdy nevěřil, když prozradil, že už mu bylo padesát – *několikrát*, říkával jako vtip na posledních třech oslavách narozenin. *Loni to bylo moc fajn, tak letos slavím zase padesát.*

Za pouhé tři měsíce ho jeho věk dohnal. A nejen to, zdálo se, že ho i předebral. Vypadal teď unaveně, zlomeně. Kabát mu seděl jako ulitý, a džíny byly až po lýtka nasáklé rozmáčeným sněhem. Jak se na monitorech umístěných v dodávce prodíral davem po šedomodré mramorové podlaze nádražní haly, jeden šedomodrý kabát v moři dalších šedomodrých cestujících, zdály se jeho pohyby nucené a trhavé, jako by měl každou chvíli přijít o rozum.

Přecházel z jedné obrazovky na druhou. Pospíchal klenu tou nádražní halou, pod nástěnnými malbami a dál k novým eskalátorům na opačném konci.

To nemůže být ten člověk, na kterého čekají.

Jenže jestli to není on, co tady zrovna teď pohledává?

„Co uděláme?“ zeptal se muž se zamlženými brýlemi.

„Počkáme,“ odpověděl ten, co se nejmenoval Lassie.

Po dobu dlouhých dvou minut nepadlo v bílé dodávce ani slovo.

* * *

Bylo teprve za sedm minut čtyři, když v ulici Vasagatan před stockholmským hlavním nádražím zastavilo kanárkově žluté taxi a z něj do odpoledního šera a mokrého sněhu, kterým se pondělí třetího prosince vyznačovalo, vystoupil William Sandberg.

Tam, kde by mělo být vidět nebe, visely jako těžká poklice na hrnci tlusté vrstvy tmavošedých mraků a vzduch byl tak prosycený vlhkou mlhou, že zvuky provozu a prací na silnici splývaly do jediného monotónního rachotu. Všude kolem se činily reflektory ze stavby a vánoční osvětlení, aby pronikly mlhou, a podél fasád domů se pnula lešení a zátarasy, jako by někdo natěsnal celé město do obřích rovnátek v naději, že poroste rovně.

Byl unavený. Stejně jako včera a předevečirem. Kdyby se zamyslel nad tím, jak se cítí, zjistil by asi, že má taky hlad. Ale zamýšlet se nad tím, jak se cítí, si už odvykl. Přestal s tím, když mu došlo, jak ho pocity *sžírají*, a to doslova: užíraly ho zevnitř velkými, nenasytnými sousty, takže z dřívějšího Williama Sandberga teď bylo přinejmenším o deset kilo méně.

Na tuhle metodu bulvární tisk zapomněl, říkával. Obstarej si něco, s čím si budeš dělat velké starosti.

Proplul tenkou vrstvou mokrého sněhu před hlavním vchodem, která pokračovala ještě do nádražní haly, kde se přeměnila na skořicově hnědou břečku a smísila se s pachem navlhlého oblečení, vůní kávy v kelímku a lidmi na cestě domů.

William Sandberg však nic z toho necítil. Ani vůně, ani horko v obličejí potě, co větrné počasí venku vystrídalo teplo uzavřené budovy, ani všechny ty našťavané šťouchance loktem, jak se prodíral davem lidí směrem k severnímu východu.

Od prvního e-mailu uběhly sotva dva týdny, a přesně za sedm minut měl být na určeném místě, na nástupišti do Arlanda Expressu.

Přesně ve čtyři, protože tak to stálo v e-mailu.

Cítil jen naději.

A kromě toho ještě strach, který s ní šel ruku v ruce.

Když u žlutého automatu na lístky čekal minimálně pět minut, došlo mu, že vyhlíží nesprávnou osobu.

Perón byl plný lidí na služební cestě a s kufříky na kolečkách, lidí s prázdnými pohledy, kteří jako by v nitru hibernovali a přitom čekali na vlak, který je přenese na jiné místo, kde taky nebudou chtít být. Ale Williamův pohled hledal něco jiného. Pátral po obličejích, které se skrývaly, po lidech v zašpiněných bundách, třímajících těžké igelitové tašky, a s provlhlými šálami omotanými kolem krku a sahajícími až po neklidné, mrazivé oči. Po lidech, kteří se schovávali ve vytažném oblečení, jako by to byla ochranná vrstva proti větru a proti kontaktu s okolním světem.

Dokonce ho napadlo, že se třeba konečně ozval někdo z nich. Že se konečně něco dozví, že mu někdo poskytne adresu nebo rovnou ukáže cestu, cokoliv, co by ho posunulo vpřed.

William Sandberg zkrátka doufal.

Jenže kdyby nedoufal, všiml by si nejspíš muže na protějším nástupišti mnohem dřív.

Bylo mu dost přes třicet. V jednom uchu měl sluchátko, ve tváři rádoby nepřítomný pohled, na sobě oblečení, které bylo tak přehnaně průměrné, že když už si ho člověk jednou všiml, vyčníval jako dítě schovávající se za záclonou.

Oblek byl matně šedý. Přes něj měl neznačkovou bundu, v pase zapnutou tak natěsno, že vykukující sako vypadalo jako plisovaná sukýnka. A dole u země, kde končily kalhoty od obleku, začínaly humpolácké, bezbarvé kecky. Celý outfit jako by z plných plic křičel: *diskrétní!*

Williama ale zaujal především mužův telefonát.

Zdalo se, že místo konverzace sestává hlavně z mlčení. Celé dlouhé minuty mu visel tenký kabel dolů od ucha zdánlivě bez užitku, a když už otevřel pusku, mluvil v krátkých, úsečných větách. To bylo vše. Mezi jednotlivými vstupy jenom neklidně čekal, hlavou otáčel z jedné strany na druhou, jako by vůbec nic nesledoval. Ale jeho oči nepochybně registrovaly všechno, co viděly.

William cítil, jak se jeho mysl pomalu mobilizuje.

Co to má být?

Možná udělal chybu, že sem vůbec přišel. Několikrát znamenal varovné signály, jenomže se vědomě rozhodl nebrat je v potaz. Nechal se unést zbožným přáním a teď tu stojí nepřipravený a bezbranný, a dost možná, že se zapletl do něčeho, o čem nemá ani ponětí.

Anebo je prostě jen podezřívavý starý blázen a měl by si dát pauzu. To, že má někdo špatný vkus, přece není nezákonné, stejně tak jako není nezákonné mluvit do mobilu, i když obojí by stálo za návrh v parlamentu. Někdo si s Williamem domluvil schůzku, jenže se z nějakého důvodu opozdil. Proč by na tom mělo být něco divného?

Byly čtyři hodiny a pět minut a k nástupišti dorazil vlak jedoucí na letiště v Arlandě. V tu chvíli mu naplno došlo, že musí dát své intuici za pravdu.

Žlutá lokomotiva se svými stovkami tun zastavila, a zatímco ještě syčela a kapala z ní voda, cestující už se kolem proplétali ve snaze vystoupit nebo nastoupit. Následně se v malých procesích rozcházeli různými směry: do nádražní budovy, k parkovišti taxíků, k jiným nástupišťům – a pomalu začínalo být zřejmé, že někteří nemají namířeno vůbec nikam.

Zaprvé onen diskrétní muž se sluchátkem v uchu.

A zadruhé ještě jeden muž.

Ten stál na stejné straně kolejí jako William, o něco dál na tom samém nástupišti, a v uchu měl taky sluchátko, na sobě

podobně přehnaně diskrétní oblečení a vedl stejný druh konverzace. Úsečná sdělení do mikrofonu.

Když se William podíval na rytmus jejich hovoru, nebylo pochyb.

Mluvili spolu.

Únava byla tatam. Něco tady nesedělo. William dostal instrukce, že má být na místě přesně ve čtyři hodiny, a když se i přes slovo *přesně* ani po pěti minutách nikdo neukázal – kromě těch dvou mužů se sluchátky – znervózněl.

Čekají na tu samou osobu jako on?

Nebo, což bylo ještě horší: čekají na něj?

William se rozhlédl. Proudý lidí na nástupišti pomalu prořídly a ti, co zrovna nenastupovali do vlaku, odtud odcházeli. *Krucinál*. William si všiml mužů se sluchátky právě proto, že ani nenastupovali, ani neodcházeli. A teď se dopustil té samé chyby jako oni.

Na dvě vteřiny zaváhal a pak se rozhodl.

Shůzka neschůzka, z jeho strany byla právě zrušena. Našel si mezeru mezi cestujícími, kteří kolem něj procházeli, vklouzl mezi ně a otočil se s tím, že půjde s davem směrem k nádraží.

Stačil ale udělat jen jediný krok.

„Anburance?“

Muž, který Williamovi zastoupil cestu, měl tak široký hrudník, že v jakékoliv jiné situaci by mu to připadalo směšné. Teď mu jen připadalo, že je až moc blízko něj. Měl na sobě diskrétní oblek, pro dnešek už třetí takový, nejspíš dostali množstevní slevu, a stál s nohama rozkročenýma a pažemi přichystanými podél těla. Přichystanými na co?

„A vy jste?“ utrousil William.

Pomyslně se kousl do jazyka hned, jak to řekl. Neměl by spíš předstírat, že nic nechápe?

„Hezky v klidu a potichu,“ odpověděl muž, aniž by zodpověděl Williamovu otázku. Norrlandský dialekt, chladný a jasný příkaz. „Pojďte s námi a nic se vám nestane.“

S *námi*? O koho jde?

„Když říkáte nestane...“, spustil William, aby získal čas. „Nechtělo by se vám to trochu upřesnit?“

Později se bude sám sebe několikrát ptát, co ho přimělo k následující reakci. Nejspíš to nebylo ani tak zbraní, která se zableskla uvnitř Norrlandanova saka, když ho lehce otevřel. Byla zasunutá v černém nylonovém pouzdře a podle Williamova odhadu značky Sig Sauer, což je na jednu stranu nejběžnější služební zbraň švédské policie, ale na druhou stranu je znepokojivě hojně zastoupena také v podsvětí.

Ale tou zbraní to nebylo. Ani kabelem od sluchátka, který se pohupoval hned vedle ní a který s konečnou platností potvrdil Williamovo podezření, že Norrlandan patří k těm dvěma mužům na nástupišti, a že on tím pádem nemá šanci utéct.

Ale ani to nebylo důvodem k tomu, co pak udělal.

Všechno nakonec rozhodly okolnosti.

Okolnosti, načasování a tma.

A i když to celé byla náhoda, tak to, že k ní došlo, náhoda nebyla.

* * *

Den, kdy se život změní, začíná jako každý jiný.

Všechno je jako obvykle, a pak, najednou, už to tak není.

Když ve čtyři hodiny a šest minut vypadl proud a rozsáhlé části Švédska se ponořily do neprostupné tmy, byl to den jako každý jiný. Vlhké a studené odpoledne na přechodu mezi dvěma ročními obdobími, ani podzim, ani zima.

Na hlavním nádraží ve Stockholmu zhasla světla, lokomotivy přišly o energii a ponořily se do ticha, obrazovky a cedule se vypnuly.

V nemocnicích a na letištích naskočily nouzové generátory, zatímco na silnicích, v tunelech a na kolejích pohasla světla a semaforey, vytvořily se zácpy a nastal chaos.

Bylo to k vzteku a vůbec se to nehodilo, šílený skandál. Jen si představte, že uvíznete ve výtahu nebo sedíte ve vlaku někde na kolejích a nemůžete ani volat. V jaké společnosti to vlastně žijeme? Pro většinu lidí o nic víc nešlo.

Ale pro Williama Sandberga...

Pro něj to byl začátek večera, kdy jeho život ztratil smysl.

A pro muže v bílé dodávce na Klaraberském viaduktu to byl jasný signál, že situace se vyostřila.

3

Začalo to v centru města.

Světla a motory v metru zhasly zároveň, v jednom vagonu za druhým nastala neprostupná, neúprosná tma a cestující padali jako kuželky, protože automatické brzdy se zakously do kolejí a přiměly vlaky zastavit na vzdálenosti pouhých desítek metrů.

V ulicích pohasly lampy a reklamní cedule. Zastavily se výtahy a eskalátory, kávovary s napůl plnými šálky přestaly fungovat. Všude se ozývaly nadávky a rostl vztek. A během pouhých pár okamžiků se tma rozšířila z jedné čtvrti do další, ven z centra a přes předměstí dál do krajiny. A Stockholm ležel uprostřed jako černočerný labyrint v černočerném odpoledni.

Nic se nehýbalo.

A uprostřed křižovatky ulic Sveavägen a Rådmanstgatan se nacházela Christina Sandbergová.

Měla náladu pod psa, ale to byla jen jedna z věcí, kterými se teď neměla čas zabývat. Celá otřesená seděla na zadním sedadle černého mercedesu, natlačená do rohu k bočnímu okénku. Rukama křečovitě svírala madlo na dveřích a opěrkou hlavy, což samozřejmě nebylo k ničemu. Ale kdo by si

krucinál zapínal v taxíku bezpečnostní pás? Vždyť auto řídí profesionál. A stejně jela jenom kousek.

Ale zrovna tenhle profesionál nejdřív věnoval většinu jízdy ze Sollentuny tomu, že sebe i ji vystavoval smrtelnému nebezpečí. Seděl s pohledem přilepeným na palubní počítač, v honbě za dalšími jízdami freneticky kmítal špičkami prstů nad těmi rozličnými kódovými šiframi a zároveň se pochlubil imponujícím repertoárem nadávek pokaždé, když ho nějaký jiný řidič v tomto procesu vyrušil.

Právě ve chvíli, kdy odbočili z ulice Birger Jarlsgatan, si Christina řekla, že by se přece jen měla připoutat. Jenže v ten okamžik už na to bylo moc pozdě.

Nejdřív nechápala, co se děje. Jako by vjeli do tunelu – ale tady přece žádný tunel nikdy nebyl?! Obrátila pohled směrem ven na potměšitou verzi jejího vlastního domovského města. Žádné výlohy, žádné vánoční dekorace, žádné semafor, ani jediné viditelné osvětlení. Toho si ještě stačila všimnout, než se celý svět náhle a bez varování proměnil ve zmeť rozmazaných, vodorovných čar.

Chybělo málo a naboural by do nich nákladák. Přihřátl se zleva a řidiče ani nenapadlo zabrzdit. Pravděpodobně si vytvožil absenci červené na semaforu tak, že naskočila zelená. Ať už si Christina myslela o hulvátovi za volantem taxíku, co chtěla, reflexy měl bezchybné.

Prudce zabrzdil a zároveň ostře stočil volant, takže Christina tvrdě dopadla na zadní sedadla a cítila, jak se auto kymácí a zakusuje se do břečky na silnici. Ať už to bylo řidičovou zručností, nebo prostě měli štěstí, nákladák díky tomu dostal pár milimetrů k dobru a prosvištěl kolem nich.

Když se ale z druhé strany přihřátl autobus, už neměli šanci.

Zjevil se za mizejícím nákladákem, rychle uháněl kupředu a nebylo možné všimnout si ho dřív, než už bylo pozdě. Tentokrát na pohotovou reakci nebyl čas. Narazil do nich zprava, jako když jedna kroketová koule narazí do druhé, a Christina

klouzala po kožených sedačkách jako ve stavu beztlíže a ve zpomaleném záběru, bezmocně se zmítající jako figurína při nárazových testech, nezvykle dobře nalíčená a v džínách a saku.

A teď je tady. Uprostřed křižovatky ulic Sveavägen a Råd-mansgatan, naživu, i když omráčená, natlačená v rohu zadního sedadla, a s výhledem na kapotu, zaklíněnou do městského autobusu jako do obrovského červeného svěráku.

Ticho panující všude kolem bylo téměř ohlušující.

Slyšela jenom vlastní dech, mísící se s dechem z předního sedadla, a ještě tiché, statické šumění vycházející z autorádia. Z toho samého autorádia, které je celou cestu ze Sollentuny zahlučovalo hudbou, a které se najednou jakoby zaseklo mezi dvěma stanicemi.

„Jste v pořádku?“ zeptala se.

Viděla, jak přikývl, ve zpětném zrcátku jeho šokovaný výraz.

„A vy?“ zeptal se. Poté co ho ujistila, že je v pořádku, zamumlal něco jako konečná a vystupovat a dneska bez placení.

Když vystoupila z taxíku, spatřila, jak se tma rozprostírá do všech stran.

Nebe bylo černé a pod ním visely neviditelné, potměnělé lampy, pod kterými se všemi směry táhly olovnatě černé fasády domů, mizející v mlze nicoty.

Jedním směrem stály hötorgetske mrakodrapy. Opačným směrem mrakodrap Wenner-Grenova centra. Ale nic z toho nebylo vidět. Svítala jen studená potkávací světla aut stojících všude kolem, v jejichž paprscích poletoval mrholící déšť, a uvnitř v autech seděly světle modré obličeje ozářené přístrojovými deskami.

Co to má znamenat?

Zničehonic ucítila, jak se na ni tma jakoby valí. Jak jí bezdůvodně stoupá krevní tlak, jak ji zachvacuje a paralyzuje strach, aniž by vlastně věděla proč.

Nevýslovný, závrtný pocit, že skutečnost právě přestala fungovat, jako by někdo otočil vypínačem celého světa, a od téhle chvíle bude život vypadat už jen takhle.

Dobře ten pocit poznávala. Až moc dobře.

Donutila se ho setřást.

Je to jen výpadek proudu, ujišťovala se, někde asi ukopli kus kabelu nebo špatně nadimenzovali pojistku. Nebyl důvod vypouštět na povrch hromadu potlačených myšlenek, které nikam nevedou.

Rozhlédla se kolem sebe a ze všech sil se snažila myslet na něco jiného. Rychle vyhodnotila, nakolik jde o zajímavou zprávu. Centrum Stockholmu ponořené do tmy. Není to samo o sobě titulek?

Jistěže je. Vzala telefon, aby zavolala do redakce. Když se však rozsvítil displej, zarazila se.

Žádný signál.

Tentokrát byla připravená. Když ji znovu zaplavil ten závrtný pocit neskutečnosti, okamžitě se obrnila, upřela pozornost jinam, na vnější svět, soustředila se na novinářinu.

Jestli je bez proudu dokonce i mobilní síť – co to znamená? Jak velkou oblast to zasáhlo? Celé centrum? Nebo ještě větší území?

Tohle je víc než jen titulek, říkala si. Tohle je velká zpráva. Jestliže se obyvatelé švédského hlavního města najednou ocitli bez elektřiny a neměli možnost zavolat si o pomoc, a jestli to bude nějakou dobu trvat, tak se jedná o otázku bezpečnosti. Jedná se o společnost. A to znamená hodně tiskařské černi.

Christina Sandbergová se rozhlédla kolem sebe.

Zvedla mobil nad hlavu a udělala pár fotek do tmy – křižovatka se stojícími auty, sem tam nějaké škody na plechu, sem tam nějakí řidiči, kteří si svítili mobily na nárazníky a dveře, aby se podívali, co se stalo.

Když cestou do kanceláře na Kungsholmenu mýjela park Tegnérslunden, měla už v hlavě první věty článku.

Jakmile na stockholmském hlavním nádraží vypadl proud, šlo to ráz na ráz.

Na koleje a nástupiště padla tma, zorničky přivyklé na umělé osvětlení se s obtížemi snažily zase něco vidět, v jediném okamžiku zmizely referenční body, obrysy, všechno.

Slyšet se ale dalo.

A William zaslechl pohyb bundy.

Nějakých pár desítek centimetrů před ním vzal Norrlanďan do ruky zbraň a William, i když nic neviděl, zavřel oči v přesvědčení, že zemře.

Na druhou stranu. Co by mohl ztratit?

Tma pro něj znamená záchranu, přesvědčoval sám sebe, a vrhl se nazdařbůh do strany mezi lidi. Nevěděl, před kým utíká, ani proč, ale byl pevně rozhodnutý to zkusit.

Pospíchal směrem k nádražní budově a jako pluh odhrnoval pažemi lidi z cesty. Kdyby se mu podařilo dostat se do velké nádražní haly, uvažoval, ztratil by se v davu a unikl jim. Za sebou slyšel kroky pronásledovatelů. Hlasy křičící, ať zastaví, jako by si snad mysleli, že když mu to budou dostatečně nahlas opakovat, tak si to rozmyslí.

Blížil se k hale.

Spatřil slabé světelné body uvnitř – fosforově zelené podsvětlené cedule se symbolem nouzového východu – a ty mu daly jistotu, že běží správným směrem. Zrychlil, a...

Prosklené dveře do nádražní haly nebyly ve tmě vidět.

O to víc je ale pocítil.

Byla to tak intenzivní bolest, že si byl jistý, že ho postřelili. Běžel za domnělou záchranou, ale ve tmě se na dveřích nevytvářely žádné odlesky, takže byly naprosto neviditelné. A pohon, který je měl otevřít do strany, byl stejně jako všechno kolem mimo provoz.

Cítil, jak se celé jeho tělo svíjí bolestí. Slyšel, jak mu křuplo za krkem, v obličeji a v hrudníku, a v ústech ucítil pachut kovu. Tak takovéhle to asi je, když člověk umírá.

Netrvalo ani vteřinu a on si uvědomil, že pravděpodobně pořád ještě žije. Protože jinak by necítil, že ho zezadu někdo popadl a jak se jeho bolest zdvojnásobila. Nejdřív ho chytla nějaká cizí ruka za paži, pak mu natlačila předloktí nahoru mezi lopatky v úhlu, ve kterém se jeho paže vůbec nechtěla ohnout, a pak mu obličej a hrudník přimáčkla zpět na sklo a pevně ho držela.

Před sebou na druhé straně dveří viděl potemnělou nádražní halu. Za sebou měl tři neviditelné muže v diskrétních oblecích. A uprostřed byl jeho obličej, čím dál víc rozplácený o sklo, jako by byl vakuově balený. Ať už na nástupišti Arlanda Expressu přesně ve čtyři hodiny očekával cokoliv, tohle to určitě nebylo.

William Sandberg si troufl mít naději.

Tu teď ztratil.

A pomalu přestával klást odpor.

* * *

Christina Sandbergová se zastavila, až když došla na most Barnhusbron.

Celý Stockholm se dal všemi směry dobře přehlédnout. Centrum, za ním v pozadí Södermalm a Nacka se svými stožáry, které by měly blikat v ostrých, bílých pulzech zpoza siluet hotelů a kancelářských budov. Jenže neblinkaly. Všude, kam se podívala, neviděla nic jiného než tmu. Kungsholmen, Karlberg, Solna, Vasastan. Neviditelné. Skryté v kompaktní, neproniknutelné noci.

Na okamžik se jí opět zatoulaly myšlenky jinam. Zničehonic pocítila stesk – ne, počkat: vinu. Přitáhla si kabát těsněji k tělu a zůstala stát s pažemi zkříženými přes prsa. Aby mi

nebyla zima, myslela si nejdřív. Ale pak si uvědomila, že to tak není.

Bylo to gesto přenesené, telepatické bezvýznamnosti.

Udělala to, aby nebyla zima jí.

Té, která tady někde je, musí tady být. Ukázala jim záda, zradila je – no ano: *ona* zradila *je* – a která je, Williama a Christinu, upřímně řečeno rozešťvala.

Zakázala si takhle uvažovat. Ale nemohla s tím přestat. Nemohla se ubránit tomu, aby jí nepřičítala část zodpovědnosti, ale jenom samotná myšlenka, že by jí to mohla vyčítat, znásobila stávající pocity viny a roztočila vír myšlenek, jako když dítě roztáčí na hřišti kolotoč a nepřestane s tím, dokud se netočí moc rychle a ono už nemůže nic dělat.

Někde tady je. A on nejspíš taky, neustále v pohybu, na útěku před..., bůhví před čím. Před sebou samým, před vlastním svědomím, nebo možná před Christinou, vždyť je to jedno.

Prostě to tak je.

Je šéfredaktorkou největšího švédského večerníku a tím, že tady bude stát a litovat se, toho moc neudělá.

Celé město kolem ní bylo ponořené do tmy.

Dala se do chůze, přešla přes most a pokračovala dál mezi domy.

Tohle bude velká zpráva, uvažovala.

Ukáže se, že je na tom víc pravdy, než tušila.

4

Dívka, která měla brzy zemřít, ale ještě o tom nevěděla, bojovala se dvěma úplně odlišnými věcmi zároveň.

Zprvce se svým vlastním tělem, které ji nechtělo nést, nechtělo se hýbat tak rychle, jak by chtěla, zestárlo, přestože jí bylo teprve dvacet. Lidi před ním vždycky ucouvli, i když si přála, aby to tak nebylo. Tímhle tělem si teď jako ve zpomaleném záběru razila cestu skrz masivní, neproniknutelnou tmu v hale metra pod náměstím Hötorget.

A zadruhé zápasila se vzrůstajícím záchvatem paniky. *Co to sakra provedla?*

Všechno bylo ponořené do tmy. Bylo vidět jenom ojedinělé fosforeskující cedule se symbolem nouzového východu, zářící matně zelenou barvou podél zdí, a všude kolem pobíhaly náhodnými směry a se zadržovanou panikou neviditelné péřové bundy. Tohle přece *nemohla* zavinit ona. Jak by mohla? To není možné.

A přesto tomu tak bylo.

Vůbec by tady neměla být. Měla zůstat doma – jestli se to tak v jejím případě dalo nazvat –, kde ukrývala to málo, co vlastnila, a kde se mohla schovat alespoň do doby, než ji tam někdo objeví a vyžene.

Samotný zábavní park byl přes zimu zavřený. Už v srpnu měli otevřeno jen o víkendech, a když si dal člověk pozor, aby ho neviděla ochranka nebo stavební dělníci, když věděl o zákoutích, která nikdo nehlídal, když byl opatrný a trochu mu to páliło, tak měl skoro na šest měsíců postaráno o vlastní bydlení, oplocené, pod střechou a relativně v teple. Co víc si mohla přát?

Její domov, řekla by, kdyby se někdo ptal, je na Djurgården. Žádný velký luxus.

Nikdo se jí ale neptal.

Její domov je tam, kde byla jako dítě tak ráda, kde křiklavými barvami blikaly kulaté žárovky, kde dolů po horské dráze rachotily vozíky za radostného křiku hlasů, a občas byl mezi nimi slyšet i ten její.

Teď byly žárovky zhasnuté. Přes kolejnice a vozíky z kovu a třpytivých skelných vláken byly přehozené plachty, a když kolem nich v zimním vlhku občas prošla, ležely tam přesně jako ona. Jako smutné a okoukané pozůstatky večírku, z nějž už všichni odešli domů. A mezi nimi, za tenkými dřevěnými stěnami a vlnitým plechem, byl její domov. Chladný. Vlhký. Ne zrovna bezpečný. Přesto ji to ale naplňovalo až nevysvětlitelnou hrdostí. Měla svůj vlastní život. Sice byl na nic, to věděla, ale byl to *její* život na nic, ne jejich, a to pro ni znamenalo všechno.

Alespoň dřív to tak vnímala.

Ale věci se mění.

Teď je tady, prodírá se černočernou halou metra, nahoru po nehybných eskalátorech, ven do večerního vzduchu naplněného zimou a vlhkostí.

Až teď si všimla, že tma pokračuje i tady nahoře. Byl den, a přesto byla noc: na náměstí ležely pod neosvětlenými markýzami vyskládané květiny a zelenina a na protější straně se jako prázdná, černá krychle tyčilo velké prosklené průčelí kina.

Jak by mohla tohle všechno zavinit ona?

Asi je paranoidní.

Říkala si, že je to možná jen jejím pokřiveným vnímáním reality, že se pak všechno jeví trochu přehnané. Nevzala si nic už několik dní, takže všechna ta nervozita může být jen symptomem, novou verzí onoho drásavého, upoceného nekli-
du, který ji vždycky ovládl, takže dřív nebo později do toho spadla znovu.

Ne však tentokrát. Slíbila si to a měla v úmyslu to dodržet.

Prošla mezi stánky, přes celé náměstí a pak dál, a celou dobu napjatě poslouchala, jestli za sebou neuslyší hlasy, křik nebo kroky. Bylo jen otázkou času, než ji začnou hledat, tím si byla jistá. A dokud se bude pohybovat po městě v tomhle stavu, špinavá, s abstinenčním třesem a s tenkým nylonovým batohem, který kvůli svému obsahu – počítači za dvacet tisíc – už dlouho nevydrží, tak nebude třeba žádných kriminálních studií na to, aby poznali, že hledají právě ji.

Ale co měla dělat?

To kvůli ní vypadl proud, i když netušila proč a jak. Schopnost odlišit skutečnost od fikce si ale zachovala, a tohle se bez nejmenších pochyb opravdu stalo.

Přesto jí něco dělalo ještě větší starost.

Ani tma, ani strach, že ji doženou a zatknou kvůli tomu, co ukradla – nic z toho ji tak netrápilo.

Nejvíce ji trápilo, že si uvědomovala, co měla udělat.

Byly čtyři hodiny a deset minut, třetího prosince odpoledne.

Všude byla tma a černo, padající sníh se hned měnil na vodu.

Sara Sandbergová běžela a netušila, že brzy zemře. A někde v tom chladném, ocelově šedém pekle nazývaném Stockholm, který byl jejím nechtěným domovem, tam někde se nacházel muž, který jí říkal, že je její táta.

V batohu měla varování určené právě jemu.

A jestli se k němu to varování nedostane včas, bude to jen její chyba.

5

Williamovy oči se upřeně dívaly ze zrcadla přímo zpátky na něj. Viděl svoje vlhká bělma, lesknoucí se v záři mrazivě studeného světla vycházejícího z LED lampy na baterky, která byla připevněna po straně na zdi a jen tak tak se jí dařilo prolomit okolní tmu.

William se postavil těsně ke sklu a pohledem přejížděl z jedné strany na druhou. Nasadil přísný, žalující pohled a zadíval se přímo do neviditelné místnosti, která se, jak dobře věděl, nacházela za zrcadlem.

„Jestli to má být rozlučka se svobodou, tak už můžete vylézt,“ prohodil.

Jeho poznámka zněla suše a netrpělivě. Procedil ji skrz zatáté zuby, jako by se mu každé slovo dralo z hrudi proti jeho vůli. Pak slabším hlasem a ostřeji, než chtěl, dodal:

„Moje manželství totiž není na začátku, ale u konce.“

Žádná odpověď. Jenom zrcadlo, ticho, tma.

Stál tak blízko, že mohl sledovat svůj dech, jak se jako ledově modrá blána smršťuje na skle před ním, jako osamělý mrak na černočerné obloze. A on se jen díval přímo k nim. Úplně jako kdyby jim všem mohl vidět do očí.

Což samozřejmě nemohl. Ale on sám stál na opačné straně skla dost často na to, aby věděl, že jistý si člověk nebyl nikdy. Pokaždé, když se zrak podezřelého střetne s vaším pohledem, projede vám tělem vlna nelibosti, nehledě na to, že dobře víte, že zrcadlo je z jeho strany neprůhledné. A tak jim William rád dopřál pořádný kus tohoto pocitu. *No prosím, jen si dejte, zvu vás.*

Viděl, jak jsou jeho obrysy zabarvené ledovou září nouzového osvětlení.

Jak dlouho už tady je? Nejméně hodinu. Možná dvě. Ve výslechové místnosti na vlastním pracovišti. Nebo spíš, aby byl přesný, na jeho bývalém pracovišti.

Za tu dobu, co je tady, stačil pocítit vztek a strach a pak zase vztek. Jeho myšlenky se pořád dokola točily kolem stejných otázek, které každou minutou narůstaly a byly čím dál nepřijemnější:

Co tady krucinál dělá?

A proč tam na něj čekali?

Pravděpodobně byli od tajné policie. Anebo vojenské. To je jedno, v každém případě mají hodně špatný vkus v oblékání. Když je konečně přestalo bavit tlačit ho proti skleněným dveřím, odvedli ho ven k černému volvu čekajícímu na ulici Vasa-gatan. Pečlivě ho připoutali, aby se v případě, že by nabourali, nezranil, což bylo bezesporu až překvapivě ohleduplné vzhledem k tomu, že jen chvíli předtím z něj málem vytlačili slezinu. Pak s ním za naprostého ticha projížděli Stockholmem.

Celé město tonulo ve tmě. Každá budova, kolem které projeli, každá ulice, tunel, křižovatka, prostě *všechno*. Výlohy vypadaly jako prázdná zrcadla, nad ulicemi visely pohaslé vánoční dekorace, nad kiny a divadly se jako temní hadi kroutily neonové nápisy.

„Co se stalo?“ zeptal se William, ale ani jeden z mužů sedících na předních sedadlech se neobtěžoval s odpovědí.

Po chvíli odbočili z ulice Lidingövägen a projeli celou řadou bezpečnostních zábran až dolů do garáží, do podzemí té příšerné hranaté budovy z červených cihel, ve které se nacházelo ústředí ministerstva obrany. Vzali mu mobil, hodinky a kabát a odvedli ho sem.

Pak uplynul nějaký čas. Hodina nebo dvě.

Přesto pořád ještě nešel proud, což ho znervózňovalo víc, než si byl ochoten připustit.

Ne snad, že by v místnosti bylo něco extra k vidění – byla to krabice s šedivými stěnami a podlahou, nic víc. Kromě velkého zrcadla byla vybavena jen stolem a čtyřmi židlemi, které stát nepochybně nakoupil za tu nejnižší možnou cenu – jen ta mohla ospravedlnit skutečnost, že někdo zapíchne prst do katalogu a řekne si, hele, tyhle židle chceme, vzali bychom si sto kusů.

Samotná tma mu však starosti nedělala, to spíš souběh událostí. E-maily, schůzka, zatčení, výpadek proudu – nějak to spolu souviselo, ale jak?

Neviděl žádný vzorec. Žádné logické pojítko. Věděl jen, že sedí tam, kde sedí, a že mu nezbývá než čekat, až se jeho staří kamarádi uráčí zvednout zadek ze židle v místnosti za zrcadlem, odšourají se tři metry po chodbě, přijdou sem a řeknou mu, o co jde.

Uslyšel sám sebe, jak si odfrkl. *Kamarádi*. To jo. S takovými přáteli nepotřebuje člověk nepřátele.

„Já taky znám manuál,“ řekl do zrcadla. „Jen abyste věděli, že vyčkávám stejně jako vy.“

Nic víc neřekl. Pevné držení těla. Dával si pozor, aby netěkal pohledem.

Přesně na to čekali, což věděl. Že se zhroutí a ukáže, jak je nejistý a jaký má strach. A takovou zábavu jim dopřát nechtěl.

„Navrhuju tohle. Já si teď půjdu sednout. Vy si pak můžete zapsat, jaké provádím pohyby a jaké mám tiky, a až si budete myslet, že jste toho viděli dost, sejdem se tady. Domluveno?“

Došel ke stolu a posadil se s pohledem směřujícím k zrcadlu. Pečlivě volil řeč těla. Jednu paži položil na opěradlo židle, druhou na stůl, seděl uvolněně, zešíroka. Vyzařoval otevřenost a důvěru.

A právě v tu chvíli mu došla jedna zásadní věc.

Byla tu otázka, kterou si zapomněl položit.

Nešlo o to, co se stalo. Ani proč je teď tady.

Šlo o to, *jak*?

Jako by pocity nelibosti nabyly během vteřiny konkrétních tvarů, jako by si konečně položil otázku, kterou v sobě celou dobu nosil, ale nedařilo se mu ji zformulovat:

Jak je možné, že *tam* na něj čekali?

Jak mohli vědět, že se objeví právě *tam* a právě *v tu dobu*?

Odposlouchávali ho? Četli jeho elektronickou poštu? Nebo ještě hůř: sledovali jeho mobil a mapovali, kudy chodí? V tom případě: jak dlouho už to dělají?

Najednou měl pocit, že to všechno zapadá. Jako by se viděl jejich očima, a v tu ránu ho přepadla bezmocná potřeba bránit se, přestože ho ještě z ničeho neobvinili. Byl předem odsouzený, i když nevěděl za *co*. V hlavě si přehrával všechno, co se událo za poslední týdny a měsíce, za celý pitomý podzim. Od onoho čtvrtka před třemi měsíci, kdy naposledy prošel vrátnicí, vstupní kartu a legitimaci, místo aby je prostrčil okénkem, hodil na zem, jako by se mu snad mohlo ulevit tím, že se pomstí na mladém klukovi v okénku. Od té chvíle až po všechna ta putování noc za nocí v podzimním ledovém chladu a v zimních plískanicích, o kterých ale přece ti za sklem nemohli mít tušení. Nebo snad ano?

Zavřel oči.

A pak ty e-maily. Jasně že se ho na ně budou ptát. Jasně že se ho budou ptát na všechno, ale co jim na to krucinál může říct?

Jakmile znovu otevřel oči, uvědomil si, že je právě nechal vyhrát.

Zapomněl se. Povolil v ostražitosti. Seděl s nohama těsně u sebe a chodidly pod židlí, nahrbená záda dokonale odrážela jeho vnitřní rozpoložení, které, upřímně řečeno, přetrvávalo už pár měsíců.

Obrátil zrak k zrcadlu.

„Nejistý,“ řekl. Mávl rukou, aby si všimli, jak sedí. „Ustaraný, možná dokonce nervózní. Zapište to, ať už to konečně máme za sebou.“

Cítil, jak ho zaplavuje únava, a tentokrát se mu nedařilo ubránit se jí. Nemohl tu už dál takhle sedět a přemýšlet, rozjímat a hloubat. Zabýval se tím už moc dlouho.

„Prosím vás. Máme přece na práci důležitější věci, než tady koukat do zrcadla.“

Pauza. A pak upřímněji, než měl v úmyslu, dodal:

„Obzvlášť když ani jeden z nás asi není zrovna nadšený tím, co vidí.“

* * *

Očí, které ho z druhé strany zrcadla sledovaly, bylo méně, než William tušil.

Polovina z nich patřila majoru Cathryn Foresterové, která je právě s tichým, nepostižitelným povzdechem zavřela, a nebylo to únavou, ale spíš frustrujícím koktejlem jiných pocitů.

Stresu. Neklidu. Obav.

Na únavu nebyl čas.

„Prosím vás,“ řekla.

Řekla to britskou angličtinou, a i když to byla jen jedna slabika, znělo to, jako by muži vedle ní bylo dvanáct a snažil se jí tvrdit, že on ten stůl v obýváku nerozbil, a přitom měl rudé tváře a v ruce kriketovou pálku.

„Neexistuje něco jako *typ*,“ dodala, když stále přetrvávalo ticho. „*Nikdo* není ten *typ*, dokud se najednou neukáže, že

jím je. A jeho sousedi pak v televizi říkají, že by to do něj nikdy neřekli. Vždyť vypadal úplně normálně.“

Ale muži po jejím boku nebylo dvanáct a ani nic nerozbil. Nechal její slova bez povšimnutí. Stál zpřímá, čelisti sevřené a pohled upřený do výslechové místnosti.

„Já ho znám.“ Nic víc neřekl.

Byl vysoký, určitě aspoň metr devadesát, a měl krátce sestřižené šedivé vlasy. Bylo mu jistě o dvacet let víc než jí. Stál bez pohnutí ve služební uniformě, šedomodrém obleku švédského ústředí obrany, která vypadala jako uniforma jakéhokoliv jiného státu, když ji člověk vypere v příliš levném pracím prášku.

Ostatní mu za jeho zády říkali Lassie. Nevěděla proč, ale věděla, že on to nesnáší, což mu dodávalo na ještě ubožejším dojmu.

„Co znamená znáte?“ zeptala se.

„Pracovali jsme spolu skoro třicet let...“

„To *vím*. Ptám se čistě filozoficky.“

Obrátil oči v sloup, což nebylo ani zdaleka tak elegantní jako její *prosím vás*.

„Nevím, jak se pracuje u vás. Ale švédská zpravodajská služba se filozofií nezabývá.“

„Zatím,“ pronesla. „Ale možná by měla?“

Slyšela se, jak ostře to znělo, a hned toho zalitovala.

Nechtěla vytvářet konflikty. Přese všechno tady tomu velela ona, ne on, takže jestli se tu má někdo cítit bezmocně a pod tlakem, určitě ne ona.

Na tom Švédovi ji něco příšerně štvalo. Zčásti to bylo tím, že s ní mluvil anglicky, přestože byla vystudovaná tlumočnice a švédsky mluvila skoro tak dobře jako on. Nějakým záhadným způsobem ji to stavělo do podřízené pozice, jako by jí tím dával najevo, že je tady jen dočasným hostem a že ve skutečnosti tady velí on. A ona tu je jen proto, že jí to ze slušnosti dovolí.

A o to právě šlo. Že tak to vůbec není. A ona neměla čas ani chuť mrhat svou energií na to, aby se prosazovala. Ne tady a ne teď. Ne *pořád*.

Cathryn Foresterová vyrůstala v rodině se čtyřmi bratry, takže mužů, kteří se ji snažili usadit, měla kolem sebe požehnaně. Mužů, kteří s ní mluvili pohrdavě a kteří nakláněli hlavu ke straně a dávali jí najevo, jak je okouzlující. Neškodná, okouzlující, a možná tak trochu hloupá. Potkávala je doma, ve škole, na univerzitě, a postupem let se naučila, jak je zvládat, jak má předstírat, že jí to vůbec nevadí, i když to samozřejmě nebyla tak úplně pravda.

Když ve svých třiceti letech začala pracovat pro zpravodajskou službu, vytvořila si pancíř, který odolával celým armádám nakloněných hlav. Doslova.

Problém s tímhle Švédem byl, že nic z toho nedělal. Hájl svého kamaráda. Ovládal se, byl věcný a sebejistý, ale ona zrovna tak.

Svým způsobem měli pravdu oba dva.

A *to* pro ni představovalo problém.

„Nejsem tak hloupý, abych nechápal, jak to celé vypadá,“ pronesl nakonec. „Ale tohle nikdo z nás nečekal.“

„Skutečně?“ Opět ten britský tón. „Nikdo z nás? Tohle?“

Major Cathryn Foresterová ve tmě rozhodila rukama, aby naznačila, co myslí tím *tohle*. Tmu, žádný proud – přesně to, před čím je varovala, přesně to, co věděli, že se znovu stane, ale netušili kdy, kde a v jakém rozsahu.

Je to, jako bychom měli žíly na povrchu těla.

Tahle slova použila před třemi týdny, když stála v místnosti, které říkali velká zasedačka. Shromáždil se v ní veškerý švédský personál a zdi byly pokryté mapami.

Tak moc jsme zranitelní.

Nikdo neměl námitky. Protože všichni věděli, že má pravdu.

A jestli ten švédský důstojník vedle ní teď tvrdí, že je to překvapilo, nezvládala s ním o tom diskutovat.

„On je ANBURANCE,“ řekla, teď už věčně, klidně, s důrazem na *je*.

„Já vím,“ pronesl. Nic víc.

Chvíli tak stáli, v záři nouzového osvětlení na druhé straně zrcadla.

Britská důstojnice v civilním oděvu, sto osmdesát centimetrů, v kozačkách na vysokém podpatku, ledově průzračné oči a navrch červenoblondatý chlapecký účes, který byl buďto pečlivě vytvořený, nebo možná jen výsledkem velmi prudkého větru.

A pak ten, kterému říkali Lassie. Který se ve skutečnosti jmenoval Lars-Erik Palmgren, měl kousek do penze, a najednou musel pracovat s ní, aniž by se o to prosil.

Na druhou stranu, ona se taky o práci s ním neprosila.

Nacházeli se ale v situaci, kdy došlo k rozsáhlému útoku, a o ten taky ani jeden z nich nestál.

„Tak co uděláme?“ zeptal se nakonec.

Cathryn Foresterová zvedla složku, ležící na stole před ní.

„Ještě pět minut,“ řekla. „Pak půjdeme za ním.“

6

Vonělo to jako na Vánoce, ale vánoční atmosféru teď určitě nikdo nepociťoval.

Nasládlá vůně sfouknutých zápalek se jako kousavá deka vznášela nad zasedací místností. Na stole v jejím středu hořely teple žlutou barvou čajové svíčky a napůl vyhořelé dortové svíčky, které někdo vystrachal v šuplíku v kuchyňce – takové ty kousky, které vždycky překáží a nechávají na prstech černé šmouhy, když člověk hledá čistý příbor. Schovali je tu po nějaké oslavě svaté Lucie nebo po firemním večírku, protože by se ještě někdy mohly hodit.

A to někdy bylo právě dnes.

Ve dvacátém patře velké budovy se sídlem novin se za okny rozprostíral Stockholm jako uhlově černá miniatura, jako opuštěný model s vláčky, kde tmě protínaly pouze pomalu se pohybující, blyštící se fronty reflektorů aut vrhajících před sebe zářící pruhy.

„Kam až se to táhne?“ zeptala se Christina.

Stála tak blízko u okna, že cítila chlad z jeho druhé strany. Jako by tak mohla dohlédnout dál a *tam někde v dálce* zahlédnout světlo, vidět místo, které výpadek proudu nezasáhl.

Nikde však neviděla ani nejmenší náznak toho, že by tma někde končila.

„Udělalí jsme fotky ze střechy,“ odpověděl jí někdo od stolů za ní. Ticho, které následovalo, mluvilo za vše. Ani odtamtud nebylo nic vidět.

Christina mlčky přikývla. Už nemělo smysl se bránit – ten pocit byl zpět. Pocit, který ji zachvátil, když chvíli předtím uviděla celé město ponořené do tmy. Pocit, na který během let skoro zapomněla, nebo o něm alespoň vtipkovala a držela si ho tak dál od těla: *když je člověk mladý, všeho se tak bojí*, naštěstí pak ale dospěje a získá jistý nadhled.

Ten pocit se nedal pojmenovat, ale byl to koktejl smutku, neklidu a bezmoci. Před třiceti lety ji budil ze spánku, celou zkoprnělou strachy, že třeba už dnes někdo zmáčkne to tlačítko, o kterém všichni mluví a s jehož pomocí se světové velmoci navzájem vyhladí a smetou s sebou všechny ostatní země. Byl to pocit, jako když každá vteřina balancuje na tenoučké vrstvičce ledu, a pod tou vrstvičkou čeká zánik světa.

Tenhle pocit se teď po třiceti letech hlubokého spánku probudil. Protáhl se a obemkl její vnitřnosti se stejnou propastnou intenzitou jako tehdy.

Obrátila se čelem do místnosti. Kolem stolu seděli všichni kolegové a čekali, co řekne.

Musí se sebrat.

„Dobře,“ řekla a slyšela, jak moc ostře zní její hlas v přítomném tichu, ale co. „A nikdo z nás nemůže volat?“

Všichni kroutili hlavou.

„Mám jednoho kámoše, co umí kouřové signály, ale ne odpovídá,“ ozvalo se z druhého konce stolu. Muž s vlasy sčesanými dozadu promluvil, aniž by vzhlédl. Jmenoval se Christopher, a jeho příjmení se nedalo pořádně vyslovit, takže v zájmu efektivity se mu už dlouho říkalo zkráceně CW. A zdálo se, že to nikomu nevádí.

Byl novinářem ze staré školy, což často rád zdůrazňoval. I když to podle Christiny neznamenal nic moc jiného, než že byl opravdu hodně cítit cigaretovým kouřem.

„Jak to jde?“ zeptal se jeden z kolegů po jeho boku.

„Je to zatracená piplačka,“ řekl CW s pohledem stále ještě upřeným na stůl před sebou. „Ale jestli má někdo z vás lepší nápad, tak sem s ním.“

Na stole před ním ležel ve světle svíček kazeťák obrácený reproduktory dolů. Našli ho na okně u jednoho pracovního stolu, jenže samo sebou taky nefungoval. K dispozici měli jenom maličké ploché baterie z několika klávesnic a počítačových myší na patře a CW se teď jako chirurg páchnoucí nikotinem snažil voperovat je pomocí izolepy a svorek do příliš velké přihrádky tak, aby držely na svém místě.

Christina ho sledovala z opačné strany stolu. Dívala se na potemnělý kancelářský prostor za prosklenými stěnami, které se tyčily za ním. Vníkala tichý neklid panující mezi kolegy.

Všichni měli co dělat, ale nevěděli jak. Věčné řinčení telefonů bylo děsivě nepřítomné, fax ani internet nefungovaly. Jediný způsob, jakým se dalo zjistit, co se děje, bylo staré poctivé rádio, jenže to zjevně byla technologie, na kterou nejmodernější švédský bulvární deník ještě nebyl připravený.

A po celou tu dobu čekal někde v koutku Christinina vědomí ten bezejmenný strach. Čekal na to, až bude moct zazářit naplno, tak jako každou noc tehdy v sedmdesátých letech. Co se stane, když proud nenaskočí? Jak dlouho bychom to vydrželi, jak dlouho bude teplo, jak dlouho se bude dát v obchodech koupit jídlo...

„Počkejte!“

Byl to hlas CW. Chvilku nato uslyšela praskot. Hrdě se na ně podíval a opatrně postavil rádio na stůl.

Z reproduktorů vycházel slabý, klidný šum. Bylo to ono bezobsažné nic mezi dvěma stanicemi – ale i tak rádio – a kolem

celého stolu se všichni kolektivně nadechli v očekávání, že CW naladí nějaký kanál, kde se dozví, co se děje.

Šumění trvalo celé dvě vteřiny, což byla doba, než se svorky ohnuly, baterie se naklonily a ztratily kontakt. Ale ukázalo se, že tahle metoda funguje, a tak na něj Christina povzbudivě kývla a řekla mu, ať to zkusí znovu. Potlačila strach a soustředila se na svůj mentální denní řád.

Kupředu, říkala si. A ostatním nahlas řekla: „Začneme úhly pohledu?“

Žádná odpověď. Na druhou stranu, byla to jen řečnická otázka.

Ozvalo se cvakání propisek a ve slabém světle svíček bylo vidět, jak lidé listují ve svých linkovaných blocích A5. Tu a tam se objevil něčí obličej v záři tabletu nebo laptopu, kterému se ještě nevybila baterie. Christina si nemohla pomoci a okomentovala to:

„Dobrý nápad. Až na to, že jestli výpadek proudu brzy neskončí, budete tu sedět s nejlepšími poznámkami na světě uloženými na harddisku. A bez nejmenší šance je z něj dostat, dokud celá ta zpráva nebude už dávno *passé*.“

Žádné námitky. Jenom jedna vypínající se obrazovka za druhou.

„Zaprvé,“ vrátila se Christina k tématu. „Praktická stránka. Co se stalo, kolika lidí se to týká, existují nějaké prognózy? Na koho se obrátíme?“

Tohle už řečnická otázka nebyla. Postupně navrhli energetickou společnost Fortum, radnici, tiskové oddělení úřadu vlády. Christina přikyvovala, ukazováčkem rozdělovala práci a sledovala, jak si její kolegové dělají poznámky. V podzemních garážích měli zaparkovaná auta nebo kola, ti, co neměli jedno ani druhé, museli jít prostě pěšky. Odpovědi na otázky mohli dostat jenom tak, že se fyzicky přesunou, a tak to taky udělají.

„Zadruhé,“ řekla. „Společnost. Jak jsme zranitelní, kdo nese odpovědnost. Co čísla nouzového volání? A co zajištění základních služeb?“

Následovalo další čmárání do bloků, další návrhy.

„A zatřetí.“ Vyčkávala. A pak s těžkým hlasem: „Následky.“

Právě se chystala ukončit dramatickou pauzu, když viděla, jak se kolem stolu opět zvedají ruce a naznačují: *počkejte*. Následovalo psst z několika míst a nakonec cvaknutí, když CW podruhé zavřel přihrádku na baterky. Opatrně postavil rádio před sebe tak, aby dosáhl na ovládací tlačítka.

„Je zapnuté?“ zeptala se, ačkoliv slyšela, že je. Pak řekla psst, i když všichni už byli úplně zticha.

Sledovala, jak CW na protější straně stolu kousek po kousku otáčí kolečkem a prochází frekvencemi. Číslice na displeji se na vlnách FM zvyšovaly po půl megahertzu.

Šum. Šum. Šum.

Nekonečné čekání.

Šum.

Konečně přestal. Otevřel ústa a chtěl něco říct. Ale na nic vhodného nepřišel. Prošel celým pásmem a nikde nenarazil na nic, co by alespoň vzdáleně připomínalo vysílání.

„Ví někdo, jakou frekvenci má švédský rozhlas P1? Nebo Rádio Stockholm?“ zeptal se.

V šeru se dala tušit dlouhá řada rozpačitých úsměvů. Kdo by si v dnešní době něco takového pamatoval, když to za něj dělá technika, která si pamatuje všechno – kódy, adresy, dokonce i telefonní čísla na jeho nejbližší? A když pak najednou nefunguje vyhledavač, nikdo nic neví.

Na druhou stranu to teď nehrálo tak velkou roli. Poté co CW potřetí projel celým frekvenčním pásmem, krůček po krůčku a s krátkou pauzou po každém pootočení, všem kolem stolu to bylo jasné.

Nikdo nevysílal. Éter byl mrtvý.

Christina pocítila, jak se jí v hloubi duše otevírá propast. Pokud všechny frekvence byly prázdné, pokud v éteru vůbec nic není, co to znamená? Jak daleko dosáhne signál FM? Jak rozsáhlý je výpadek proudu? Co se stalo?

Katastrofické myšlenky si žily vlastním životem a Christina vnímala, jak jsou čím dál splašenější, ale nemohla s tím nic dělat. Co když je na tom Stockholm ve srovnání s jinými místy ještě dobře, co když se nachází na periferii mnohem větší katastrofy...

„Počkejte!“

Opět CW. A znovu ten hrdý výraz.

„Pásmo AM,“ pronesl. „Hledal jsem v pásmu AM. Zní to jako holandština.“

Všichni v místnosti si s úlevou oddechli.

Hlas v reproduktorech zněl nesrozumitelně a trhaně, ale patřil člověku: strojený hlas moderátora bavícího se s volajícím posluchačem, který byl slyšet ještě hůř. Oba dva se smáli tak nějak bez příčiny, jak to bývá jenom v rádiu. Soudě z tónu hlasu šlo o nějaký kvíz, ale upřímně řečeno – všem bylo úplně ukradené, o co šlo. Hlavně že svět ještě existuje. Někde, a ne zas tak daleko, alespoň žijí lidé, kteří nemají starosti natolik velké, aby nemohli soutěžit v zábavním programu. To znamená, že ať už se stalo cokoliv, život pravděpodobně dneškem nekončí.

Christina polkla. Proklínala samu sebe, že se nechala strhnout svými pocity z období sedmdesátých let. A pak schůzku zakončila.

„Zatřetí,“ řekla. Poslední, nejdůležitější bod. „Následky.“

Kladla jednu řečnickou otázku za druhou: Jak dlouho to bude společnost zvládat? Co bude se Švédskem? První hodinu, druhou hodinu, prvních *dvacet čtyři hodin*?

„V téhle chvíli nevíme, jak dlouho bude výpadek trvat. Doufejme, že moc dlouho ne. Ale jak dlouho bychom to zvládli?

Do jaké míry jsme mobilizovaní? Co voda? Potraviny? Zdravotní péče?“

Jeden po druhém se redaktoři zvedali od stolu, někteří ve dvojicích a další sami, a mizeli v otevřeném kancelářském prostoru, s pažemi soukajícími se za pochodu do bund.

Samo sebou, že nezískají žádné odpovědi. Samo sebou, že všichni dotazovaní budou svalovat vinu na druhé, ale i to budou zprávy a i to dovede její kolegy k dalším osobám, které by se daly pohnat k odpovědnosti. Když se to vezme za správný konec, budou z toho novinářské hody, a nemohou se přece nechat odradit jenom proto, že nefunguje proud.

Nikdo neměl tušení, jak dlouho to bude trvat.

Ale až bude po všem, bude třeba mít co sdělit.

* * *

Christina zůstala stát u studeného okna ještě dlouho poté, co z místnosti odešel poslední redaktor.

Dívala se na sníh a tmu venku. Myslela na věci, na které nechtěla myslet.

Ale strach z období před třiceti lety, který ji před chvílí opustil, po sobě zanechal prázdný prostor, který se teď proti její vůli začal zaplňovat. Hromadily se v něm myšlenky na všechno ostatní, na život a na ni samotnou a na další věci, které si nechtěla připustit. Ne teď. Nejradši vůbec.

„Myslíš na ni?“ zeptal se hlas za jejími zády.

Christina se ani nemusela otáčet.

„Nejen na ni,“ odpověděla. „Taky na plno jiných věcí.“

Žena stojící ve dveřích do redakce byla fotografka, přestože noviny oficiálně nikoho takového neměly.

Byla starší než Christina. Starší, těžší a stále ještě zadýchaná poté, co vyšla schody – pravděpodobně poprvé po hodně dlouhé době. Měla na sobě vzorované šaty s volně splývajícími, barevnými kusy látky přes ramena. Tenký materiál se třepotal při sebemenším pohybu, takže vypadala jako

zastaralý spořič obrazovky. A zcela jistě v nich nevypadala štíhleji, i když to pravděpodobně bylo jejím záměrem.

Především to ale byla její kamarádka. A vysoce ceněná kolegyně. Po několika hlučných diskuzích v souvislosti s tím, že si ji zamluvil někdo jiný, když ji zrovna potřebovala Christina, se stala jejím neoficiálním doprovodem, a na tom se nesmělo nic změnit.

Beatrice Lindová. Záchrana v nouzi. Doslova.

„Jak ti je?“ zeptala se, jako by četla Christininu myšlenku.

Christina se k ní otočila a odpověděla:

„Byt je skvělý,“ pronesla. „Teda pokud se ti líbí retro.“

Krátká pauza, a pak si nemohla pomoci a dodala:

„A pokud výrazem retro myslíš podivně zapáchající věci.“

Beatrice přikývla.

„V tom případě jsem ve své bývalé práci měla retro šéfa.“

V potemnělé místnosti si vyměnily neviditelné úsměvy. Nastala krátká odmlka, přesně jak obě čekaly.

Ostrůvek všednosti. V moři děsivých podivností.

Nakonec se Beatrice nadechla a položila tu samou otázku, kterou si kladl každý:

„Co se to tam venku děje?“

Christina si dávala s odpovědí na čas.

Pak kývla na Beatrice, aby s ní šla do garáží.

„Práce,“ řekla.

Což nebyla vůbec špatná odpověď.

Ve chvíli, kdy žena s dlouhými tmavými vlasy otevřela dveře od bytu v ulici Brzeska, bylo jí jasné, že už ho nikdy neuvidí.

Když utichlo vrzání pantů a podlahy, stála bez dechu a s bušícím srdcem čekala, dokud si nebyla jistá, že ji nikdo neslyšel. Že na tom vlhkém schodišti už nikdo jiný není. Že ji nikdo neviděl krátit si cestu přes zadní dvůr a nesledoval ji. Už tolikrát tady takhle stála a poslouchala, ale tentokrát to bylo z úplně jiného důvodu.

Slyšela jen ticho. A k tomu ojedinělé zvuky tramvaje z ulic Targowa nebo Kijowska, melodický zvuk kolejí z vlaku jedoucího kolem nádraží Warszawa Wschodnia, a zavírající se bránu v jednom z vedlejších domů. To vše se k ní neslo přes filtr dřevěných stěn schodiště, kterými profukovalo. Venku byla naprostá tma, kterou jen tu a tam rozbilo světlo auta projíždějícího dole na ulici, doprovázené kuckáním zase jednoho výfuku, který už dávno dosloužil.

Ale jinak vůbec nic.

Žádná hudba, která by ji uvítala tak jako vždy, když přišel domů dřív než ona. Žádné trumpety přehrávající elegantní jazzové standardy, ani šum z obřího průmyslového větráku, který pokaždé bzučel nazdařbůh nad sporákem, aby vyčistil

vzduch od vůní česneku, oleje a redukci. Právě tyhle vůně vždycky ucítila *přesně* na tomhle místě, ale ani ty jí teď nepřicházely v ústrety.

A už vůbec neslyšela jeho hlas.

Jeho hlas, který k ní mluvil tak měkce, který krásně zněl a byl jemný a inteligentní a vždycky z něj vanul teplý dech.

Semkla rty. Vzpomínky jsou vzpomínky. Teď je teď.

Michal Piotrowski je pryč a už se nevrátí.

To věděla. Protože jí to řekl.

Našla ho v koupelně.

Ne přímo *jeho*, ve fyzickém smyslu. Byl pryč, přesně jak věděla. Ale ve vaně našla jeho vlasy: ustřižené dlouhé prameny, jak postupně bral do ruky jeden nepoddajný chomáč za druhým a ostříhal se, jako když se stříhá ovce – rychle, cílevědomě a efektivně.

Změnil si vzhled. Přesně jak říkal.

Zmínil to před ní několikrát, u vína a svíček na omšelém jídelním stole plném dolíků, nad rukama s propletenými prsty, a s láskou, která každým dnem rostla a sílila tím víc, čím déle ji drželi v tajnosti. *Pokud* by k tomu mělo dojít, říkal jí, *pokud* bude muset zmizet, stane se to pravděpodobně právě takhle. A taky jí řekl, co potom bude muset udělat ona.

Smála se mu. Nijak pobaveně, protože jí to moc zábavné nepřipadalo. Smála se trochu moc hlasitě a pronikavě, protože ji to, co říkal, vyděsilo a zkazilo náladu. A mohla to ze sebe setřást jen tak, že předstírala, že si z ní určité dělá legraci. Jenže nedělal.

A pak to přišlo.

Poté, co opláchla vanu a i poslední vlasy zmizely v odtočku, když už nikde nebyly vidět žádné stopy po jeho proměně, odešla do velkého obýváku.

Podél jedné stěny se táhla hrubá deska z tmavého dřeva, instalovaná z rohu do rohu jako nekonečně dlouhý pracovní stůl, a nad ní visely v řadě police, kde je nakonec našla.

Fotoalba.

Vzpomínky.

Dny, které jim byly dány, cesty, na které se spolu vydali. Vždycky hodně daleko a potají, očekávající svolení, které nikdy nepřišlo.

Jednu po druhé je vyndávala z alb. Když odtrhávala jejich rohy od lepící hmoty, dívala se do očí sama sobě – šťastné oči smějící se na ni z lesklého papíru. Pokládala je na hromadu na stůl. S každou další fotkou se jí vybavovaly vzpomínky, jako by to bylo včera.

Když byla za půlkou, našla hnědou obálku. Otevřela ji. Fotky v ní byly jiné než ty předchozí. Tyhle fotky nepoznávala. Byly focené na větší vzdálenost, teleobjektivem. Potají pořízené fotky muže, ženy a náctileté dívky ve městě, které jí nic neříkalo.

Na některých byli všichni tři spolu, na jiných každý zvlášť, někde vystupovali z auta a vcházeli do bytu, a jinde prostě jen byli. Ta mladá dívka na předzahrádce s kávou a cigaretami. Muž nastupující do taxíku před hranatou budovou z červeno-hnědých cihel.

Dlouze na ně zírala, ale nic nechápala.

Co je to za lidi? Co dělají v jeho polici na knihy?

Jenže nebylo koho se zeptat, a obálka byla nakonec prázdná. Zase se objevily fotky, na kterých byla jen ona. Vzpomínky, cesty, stesk, který bolel. Dál procházela jedno album za druhým, až na polici nic nezbylo.

Přišlo to jako facka. Víc fotek už tu není. Jejich vztah se prohluboval a trval tak dlouho, že svět kolem nich se zatím stačil změnit – analogové focení přešlo na digitální, a tak byl jejich poslední snímek sedm let starý. Pak už neměli na papíře nic.

Kolik roků tu leželo před ní na stole?

Pět?

Celkem spolu byli dvanáct let. Dvanáct let jejího života. Jedna technologie vystřídala druhou, změnily se hranice

států, vznikly a zanikly celé země. Ale jejich vztah zůstal stále stejný.

Až doteď.

Odnesla fotky do kuchyně. Naskládala je na dno velkého dřezu. Vedle plynového sporáku jako vždy ležela spousta prázdných krabiček od sirek. Navršila je všechny na fotky a jedním tahem zapálila několik sirek z poslední krabičky.

Sledovala, jak se její obličej horkem scvrkl. Jak se fotopapír choulí, jako by se chtěl na poslední chvíli ubránit plamenům. Pak ale zčernal a vznášel se nad kuchyňskou linkou jako tenké, lehounké plátky sazí.

Když už fotky nevypadaly jako fotky, měla to nejbolestnější za sebou.

Musí to udělat pro svoje vlastní dobro, tak jí to řekl. Přála si, aby nemusela. To nejtěžší už ale zvládla. I když stále nevěděla proč, musela to udělat, slíbila mu to.

Byl tu ještě jeden úkol.

Pak už jí zbudou jen vzpomínky.

Protože ty se spálit nedají.

8

William Sandberg se v šeru naklonil nad stolem.

Nic víc.

Jenom tenhle pohyb, změna držení těla, ale byl to zjevný, i když maskovaný sarkasmus. Unavený a sotva postřehnutelný němý protest, ale přesto, jak si byl dobře vědom, nikomu neušel.

Nemohl ujít těm, kteří možná zůstali v místnosti za zrcadlem, odkud ho sledovali. Ani tomu, kdo třeba bude posluchat záznam z digitálního diktafonu na baterky, který teď ležel před ním na stole a v němž jeho hlas najednou zazní plněji, jasněji, víc zblízka.

A neušel ani těm dvěma, kteří seděli proti němu u stolu.

„Já,“ řekl do diktafonu. Udělal pauzu, jako by slovo samotné bylo celou ukončenou větou. A pak stejným způsobem dodal: „Nevím.“

Ještě než vešli k němu do výslechové místnosti, nechali ho v tichém osamění čekat dalších dvacet minut. V té tmě se skoro vznášeli, bledě modré kontury v záři nouzového osvětlení, jako by je sledoval skrz tenký závoj z křišťálu. Každý nepatrný zvuk narostl do významné události: jejich oblečení šustící při každém pohybu, nohy židlí lomozící o podlahu, když si

sedali proti němu, papíry, které dopadly na desku stolu před ním.

Ta nalevo se představila jako Cathryn Foresterová, jako by na tom bylo něco naprosto zvláštního, čím by se mohla chlubit. A jako major, jako by i to bylo něco pozoruhodného. A pak dokonalou švédštinou, ale s anglickým přízvukem, představila obličej vedle sebe.

William ho už dávno poznal.

Podle jeho výšky, tíhy kroků, pouhé jeho přítomnosti.

Ten hajzl.

Ne že by snad měl důvod něco předpokládat, toho si byl vědom. Ale ve chvíli, kdy se jeho bývalý kolega usadil u stolu proti němu, došlo Williamovi, že v hloubi duše vycházel z přesvědčení, že Palmgren do tohohle zapletený není. Lassie bude na jeho straně, myslel si, i když ho ani nenapadlo nějak si to v hlavě formulovat. Bez ohledu na to, proč Williama zatklí a o co tady jde, by Palmgren zasáhl, jako když starší brácha pomůže mladšímu na školním dvoře, protestoval by a pomohl by mu, jakmile by se dozvěděl, v jaké je William situaci.

Namísto toho si Palmgren jen urovnal papíry, stejně pečlivě a formálně jako major Foresterová vedle něj. Nervózně cvakal neviditelným plnicím perem a schovával se ve tmě, aniž by vydal hlásku.

Zato ona toho řekla až dost. Zdlouhavě se ptala na věci, které už věděli, na jeho jméno a věk. Jděte s tím někam, myslí si, a držel se, aby to neřekl nahlas.

A pak následovala otázka, která se neustále vracela.

Na kterou by moc rád odpověděl, kdyby mohl.

Ale William nevěděl.

„To už jste nám říkal,“ zopakovala mu Foresterová.

„Takže jste to přece jen slyšela,“ odtušil William. „Myslel jsem si, že když se ptáte pořád dokola, tak asi trochu nedoslycháte.“

Došlo mu, že se snaží získat čas, aniž by vůbec věděl proč. Že používá sarkasmus, aby brzdil tempo hovoru, ačkoliv to jen sotva může fungovat nějak dlouho. Co tam dělá? Zahraňniční důstojnice ve výslechové místnosti na ústředí švédské obrany. To byl hodně velký důvod k nervozitě. A to hned v několika rovinách.

Foresterová nechala jízlivost Williamovy odpovědi vyšumět do dlouhotrvajícího mlčení.

„Je to osoba?“ zeptala se. „Nebo organizace? Nebo nějaké označení?“

Tentokrát neodpověděl. A tak se znovu ujala slova a bůhví pokolikáté zopakovala základní otázku. Slovo od slova, se stejně přehrávanou zřetelností, s jakou před chvílí mluvil i on:

„*Kdo. Je. Rosetta?*“

„*Odesílatel,*“ odpověděl William. „Co vám mám na to ještě říct?“

„To víme. Ale kdo to je?“

William zavrtěl hlavou. Cítil, jak se čím dál hůř brání únavě. Panující šero ho zmáhalo, stejně jako ztráta povědomí o tom, kolik je hodin. Chvillemi měl dojem, že ve tmě vidí nějaký pohyb, jako by jeden z nich zvedl ruku, nebo jako by v místnosti seděla ještě nějaká osoba, které si doposud nevšiml. Pokaždé si ale uvědomil, že si s ním zahrává jen jeho mysl, která se na vlastní popud snaží zaplnit prázdnotu.

„Chápu, že se mě na to musíte zeptat,“ odpověděl a dával si záležet, aby neztratil nic ze své ostražitosti. „Ale nemám pro to už víc synonym. Já nevím.“

„Což nás přivádí zpátky k otázce číslo dva,“ kontrovala. „Není v tom případě dost zvláštní, že jste tam byl zrovna v tu dobu?“

Krucinál.

A už jsme zase u toho.

„Není to zvláštní, že se objevíte v pravý čas na pravém místě, aniž byste věděl, kdo vás o to požádal?“

Cítil, jak se mu zrychluje pulz, skoro jako kdyby ta otázka přišla nečekaně, přestože na ni narazili už předtím. Začali teprve škrábat po povrchu, a ona už teď kladla otázky, na které neuměl odpovědět. A hned za nimi následovaly další, na které odpovědět *nechtěl*.

Prosím, říkal si v duchu. *Ať se prosím hovor nestočí tímhle směrem.*

„Řekněte mi,“ vydal nakonec ze sebe coby poslední pokus o převzetí iniciativy. „Řekněte mi, proč jsem tady.“

Z protější strany stolu přišlo jenom mlčení.

„Chápu, že to nějak souvisí s výpadkem proudu. Jen nechápu jak.“

„Proč si myslíte, že to s tím souvisí?“

Viděl, jak se ve tmě naproti němu zablýskly její zuby. Usmívá se?

Soudě podle tónu hlasu určitě ne.

„Protože moc nevěřím na náhody,“ odvětil William. „Přepadnete mě na hlavním nádraží, a v tu samou chvíli se stane tohle.“ Vyslal do tmy neviditelné gesto, směrem ke stropu, ke zdem, ke všemu, co by se teď mělo koupat ve sterilním, křídově bílém světle zářivky, ale nekoupalo. „Tak mi prosím místo toho, abyste mi kladli otázky, na které neumím odpovědět, řekněte, co se stalo.“

Foresterová se na okamžik nadechla, jako by smlouvala sama se sebou. Jako by, možná, přece jen mohla na jeho otázku odpovědět.

Místo toho se ale natáhla pro hromadu papírů před sebou.

Úplně navrchu ležela nejspíš nějaká složka s dokumenty, v šeru nebylo snadné poznat, jestli je původně bílá nebo žlutá, v záři nouzového osvětlení byla ledově modrá, jako všechno ostatní. Obě ruce položila na desky, přes jejichž rohy se šikmo napínaly dvě gumičky, což znamenalo, že složka je zavřená a ještě chvíli bude.

„Můžete nám říct, co se stalo před třemi měsíci?“ zeptala se.

Jen ne tímhle směrem. Hlavně ne tímhle směrem.

„Můžu,“ odtušil William. „Ale vy už to víte.“

„Dostal jste vyhazov.“

„Bylo mi řečeno, že mám podat výpověď.“

„Jak vám při tom bylo?“

Jak mi bylo?

„Tak proto jste tady? Jste psycholog?“

„Cítil jste se dotčeně? Ukřivděně? Měl jste pocit, že s vámi nejednali férově?“

Po zádech mu začal pomalu stékat pot. A je to tady. Ať už byl William podezřelý z čehokoliv, bylo nad slunce jasné, *proč* ho podezírají. Což znamená, že výslechová místnost byla kout, do kterého se sám zahnal.

Jeho bývalí kolegové už jí jistě stihli dosvědčit, jak se tehdy změnil. Co by jí taky mohli říct jiného?

William tehdy cítil hlavně frustraci. Nebo spíš strach. Připadalo mu, že nemá co ztratit. Byla to směsice pocitů, ve které se ani on sám nevyznal. Ale navenek to klidně mohlo působit tak, že se mu všechno vymklo z rukou.

„Měl jste pocit, že musíte všem dokázat, jak jste kompetentní? Ukázat jim, čeho jste schopný? Ukázat světu, co ve vás je, ukázat svému zaměstnavateli, o co přichází?“

William zavrtěl hlavou. Zasekl se na úvaze, která měla už předem jasný cíl. Žena naproti němu ho z něčeho podezírá, aniž by řekla z čeho, a jediný člověk, který by ho měl hájit, sedí na židli vedle ní a ani trochu ho nebrání.

„Řekni něco,“ pronesl nakonec. „Krucinál, Lassie.“

Slova z něj vyletěla unaveně a téměř neslyšně. Pohledem provrtával Palmgrenovy oči, i když je neviděl. No tak, snažil se tím říct. Ukaž, na čí jsi straně.

Poprvé slyšel, jak se Palmgren nadechl.

„Proč ses držel v ústraní, Williame?“

Ze všech věcí, které mohl říct, řekne zrovna tohle.

„Já že jsem se držel v ústraní? Skutečně?“

„Pokoušeli jsme se tě sehnat.“

„Jednou z nevýhod, když někomu dáte padáka, je, že není na příjmu tolik hodin denně jako předtím.“

Palmgren se vyhnul odpovědi a místo toho řekl: „Potřebovali jsme tvoji pomoc.“

William zavrtěl hlavou. V hlavě se mu řadila jedna jízlivá poznámka za druhou. Věděl, co by mu na to měl říct, ale věděl taky, že na to nemá.

„Myslím, že co se týká pomoci, nejsem ta pravá osoba,“ měl mu říct, „pokud tedy nepotřebujete někoho, kdo se věčně vzpěčuje. A pokud nemáte akutní nedostatek zaměstnanců, kteří se litují a vytvářejí konflikty, a co jste to ještě říkali? Představují riziko pro celou organizaci.“

To mu měl říct. Jiného dne, v jiném životě, by přesně tohle udělal a pak by se mstivě usmál a řekl jim, že „*jestli* se pletu, *jestli* vážně potřebujete pomoci, tak v partě vyšetřující vraždu Palmeho mají myslím personálu nadbytek“.

Ale nebyl toho schopen. Ani tohohle nebyl schopen.

Jeho zbraní byl sarkasmus. Po třiceti letech na obraně to byla jediná zbraň, kterou dokonale ovládal, a i když měl teď plně nabitou a byl připraven ji použít, veškerá zlost byla ta tam a on cítil jen smutek. Smutek, odevzdanost a prosím, nechte mě jít.

„Tak naposledy,“ řekl jen. „Proč jsem tady?“

Otázka zůstala bez odpovědi viset v hutném, tíživém tichu.

Až se Foresterová opět ujala slova.

„Protože stejně jako vy taky moc nevěříme na náhodu.“

* * *

Pokaždé, když se Christina posadila do jednoho ze služebních aut, musela se sama sebe ptát, co jsou její kolegové vlastně zač.

Bleděmodré volvo, do kterého právě nasedla, bylo asi rok staré. Řídili ho jenom zaměstnanci cestou na rozhovor nebo

reportáž, z bodu A do bodu B a zpátky. Přesto se zdálo, že patří rodině s dětmi, jejíž členové jsou závislí na cukru a právě byli na několikátý denní dovolené. Všude byly drobký, papírky od sladkostí a zbytky, jejichž původ se nedal určit. Christina to všechno shrnula na podlahu, kde tak povyrostla hromada odpadků, jejíž základ už tam vytvořili její kolegové.

„Takže,“ pronesla Beatrice, když si sedala vedle Christiny na místo spolujezdce. „Co sis schovala pro nás?“

Zabouchla dveře a zapnula si bezpečnostní pás. Světlo nad zpětným zrcátkem zhaslo a jejich obličeje zmizely ve tmě.

„Je to jen výstřel do tmy,“ odušila Christina. „Ale znám někoho, kdo by měl mít víc informací než my.“

„A ty si myslíš, že s tebou bude chtít mluvit?“

Řekla to tak rychle, že Christině bylo jasné, že měla odpověď připravenou ještě dřív, než jí Christina odpověděla na první otázku.

„Nebude, to *vím*.“ A pak dodala: „Ale nebyl tam tři měsíce.“

V nastalém tichu visely nevyřčené Beatriciny otázky. Ale Christina se jen předklonila a nastartovala motor. Tím načatý rozhovor skončil, tečka.

Christina teď žila jiný život. Začala odznova, a to ve vymrzlém bytě v Sollentuně. V inzerátu stálo, že je zařízený. Ale kdyby jí ho nesehnala právě Beatrice, otočila by se nejspíš rovnou ve dveřích. Šéfredaktorka Christina Sandbergová se každý večer vracela z práce k podlaze z bezbarvého linolea, staré klasické televizi postavené na stoličce a posteli o šířce devadesát centimetrů. A radši ani nechtěla vědět, kdo v ní spal před ní. Oblečení měla pověšené na ramínkách zvnějšku šatní skříně, protože uvnitř to zavánělo plísní a nutností renovace. Večerní hygienu vykonávala před rachtaající koupelnovou skříňkou z tenoučkého plechu a nad umyvadlem s hnědými pruhy z kapajícího kohoutku, které se nedaly vydrhnout.

Uběhl už měsíc. Uvědomila si to, až když na podlaze v předsíni našla účet za nájem. *Měsíc mého života tady v tom,*

pomyslela si, ale pravda byla, že měla štěstí, že vůbec nějaké bydlení našla.

Měsíc od chvíle, kdy vyprázdnila celou svoji šatní skříň v bytě v ulici Skeppargatan. Od chvíle, kdy do bloku na kuchyňském stole napsala stručné vysvětlení. Než odešla z domu, vhodila svoje klíče do otvoru na poštu. Ještě jí ani nezavolal. Možná si vůbec nevšiml, že se odstěhovala.

Takže s ní určitě nebude chtít mluvit.

„To je asi to jediné, na čem se teď shodneme,“ zamumlala v odpověď na svoje vlastní myšlenky.

Pak zapnula dálková světla, aby viděla na cestu z garáží.

Beatricin křik ji přiměl zastavit.

To ona si toho všimla první, toho slabého, teple žlutého světla, které najednou zahlédla koutkem oka přesně ve chvíli, kdy vyjely z garáží a při jízdě přes chodník a pruh pro cyklisty nabíraly na rychlosti. Co to tam krucinál je, prolétlo jí nejdřív hlavou. A hned nato myšlenka, že to je asi moped.

„Postůůůj,“ zakřičela Beatrice, což bylo asi výsledkem zkratového pochodu v mozku, snažícího se pod vlivem stresu zakřičet jak pozor, tak stůj v jediném slově. Christina každopádně zareagovala okamžitě.

Obě dvě cítily, jak se kola na náledí zamkla. Jak se brzdy otřásaly, zatímco auto klouzalo vpřed a nezastavovalo. Následovala nejistota, trvající tisícinu vteřiny, a pak náraz.

Zvuk motoru mopedu přehlušil všechno ostatní: srážku plechů, skřípot prošívané bundy odírající se o přední sklo jako živoucí kartáč z automyčky, i rachocení, když vozítko dokončilo svoji jízdu přes kapotu auta a dopadlo na jeho druhé straně jako kovová tyčka mikáda.

A pak nastalo znepokojivé ticho.

Na druhé straně ulice se slabě rýsoval temný park, v záři dálkových světel bylo vidět holé kmeny stromů stojících v řadách, a přímo před předním nárazníkem svítil reflektor

mopedu umíněně vzhůru do mlhy, jako by dával znamení „já jsem tady“.

Christina Sandbergová přejela člověka.

A stalo se to zrovna ve chvíli, kdy nefungoval proud a všechny způsoby komunikace byly mimo provoz, takže kdyby potřebovaly sehnat pomoc, nebylo by možné se jí dovolat.

Vyskočila z auta a odepnula bezpečnostní pás přibližně v tomhle pořadí, což samozřejmě nebylo ideální. Když se jí konečně podařilo dostat se ven a obejít otevřené dveře auta, vydechla úlevou.

Muž ležící před autem se díval přímo na ni. Jeho oči byly orámované pletenou čepicí a huňatým, bílým plnovousem. Neviděla žádnou krev, což bylo pro začátek výborné znamení.

„Jak vám je?“ řekla. „Neviděla jsem vás.“

Odpověď, kterou dostala, nečekala.

„Christina Sandbergová?“

Zeptal se hlasem, který jí nebyl nijak povědomý. Zněl nuceně a velmi naléhavě.

„A kdo jste vy?“ pronesla.

„Volal jsem vám. Ale vy nevoláte zpátky.“

Předklonila se. Zná ho? Jenže než se stačila zeptat, natáhl k ní ruku, chytil se klopky jejího kabátu a s oporou jejího těla se odlepil od země, až jeho obličej visel jen pár centimetrů od toho jejího.

Cítila jeho teplý dech. V očích měl ztrhaný výraz a na tvářích červené žilky, ozářené ostrým světlem reflektorů auta.

„Celou dobu to věděli,“ vydal ze sebe.

S pohledem zabořeným do jejích očí ještě dodal:

„Věděli, že se to stane.“

* * *

„Třicet let, jestli jsem to správně pochopila.“

Mluvila Foresterová. Postavila se k jedné zdi, šikmo pod nouzové osvětlení, takže její oční důlky byly skryté ve stínu pod čelem. Čekala pár vteřin a pak dořekla zbytek věty.

„Co jste tu pracoval, je to tak?“

William mlčel na znamení souhlasu.

„Byl jste jedním z nejlepších kryptologů na ministerstvu obrany. Podle toho, co mi tu o vás řekli, jste byl spolehlivý, vysoce vážený pracovník. A najednou, půl roku zpátky, zničehonic, jste jím nebyl. Pronikl jste do systému, k němuž jste neměl oprávněný přístup. Vyhledával jste v registru, aniž byste podal vysvětlení. Odmítal jste odpovídat na otázky, neovládal jste se, choval jste se nevyzpytatelně.“

Zakýval hlavou. Znamenalo to *ano i ne i je mi to jedno*, všechno zároveň.

„Mýlím se?“

„Jestli to stojí ve vašich papírech, tak to asi bude pravda.“

Díval se přitom na složku ležící na stole. Chtěl ji vyprovokovat, aby mu ukázala, co v ní je. Ale buď si jeho pohledu v panujícím šeru nevšimla, nebo ho prostě vědomě ignorovala.

„Můžete mi říct proč?“ řekla jen.

„Nejsem velký zastávce konvencí,“ pronesl William nahlas. Chtěl znít autoritativně, což se mu ovšem vůbec nedařilo. „Ale myslím, že existuje jedna docela dobrá, která se jmenuje nějak jako Evropská.“

Vyznělo to celé mnohem méně uštěpačně, než měl v úmyslu. Děkoval tmě, že alespoň není tolik vidět, jak lituje, že to řekl. A doufal, že snad i přesto pochopili, co tím myslí. Někde mezi všemi články a paragrafy Evropské úmluvy existovalo něco, na co poukazoval, a jestli to teď chtějí porušit, alespoň je upozornil na to, že on si toho je vědom.

Právo každého zadrženého vědět, z čeho je obviněný.

„Proč,“ zopakoval. „Proč jsem tady?“

Zdálo se mu, že si ti dva na opačné straně stolu vyměnili pohledy. Namlouvá si to, anebo opravdu nejsou v něčem zajedno?

William vyčkával. A pak to najednou vypadalo, že jejich pohledy došly k rozhodnutí.

Palmgren se předklonil.

„Williame,“ oslovil ho.

Jeho hlas zněl přísně a vážně. Jako když mluví ředitel k žákovi. Nebo vrátný na parkovišti k člověku, který zaparkuje svoje porsche na místě pro invalidy a pak na odchodu začne dělat přemety a hvězdy.

„Víme o tom, že tvoje krycí jméno je ANBURANCE.“

Samotné slovo způsobilo, že se mu zem zhoupla pod nohama, přestože to měl vlastně pochopit už dávno.

Takže *četli* jeho e-maily. Co ještě vědí?

„Víme, že jsi přišel na hlavní nádraží, aby ses setkal s člověkem nebo s lidmi, kteří si říkají ROSETTA. A máme důvod se domnívat, že tihle lidé – a tím pádem i ty – jsou zapleteni do jednoho nebo několika teroristických útoků na švédské a mezinárodní cíle.“

Na krátký okamžik hledal William ve tmě náznak úsměvu, ale nenašel.

Myslí to vážně? Lars-Erik Palmgren? *Lagavulin s kapkou vody* – ten Lassie? *Tenis dvakrát týdně, dokud neskončil kvůli problémům s achilovkou* – ten Lassie? Muž, kterého znal skoro třicet let. Jak ho krucinál může *obviňovat z teroristického činu* – tenhle Lassie?

William zatnul zuby.

„V té tvojí větě bylo zatraceně hodně domněnek,“ odsekl.

Žádná odpověď.

„Nechtělo by se vám povědět mi, jak jste dospěli k tomuhle závěru?“

Palmgren opět vrhl krátký pohled na Foresterovou. Nic nenamítala, a tak se zvedl ze židle.

„Velká část Švédska je teď ponořená do naprosté tmy. Celé východní pobřeží, od Sundsvallu dolů. Nevíme ani, kolika lidí přesně se to týká – úřady se nemůžou navzájem kontaktovat,

obyvatelstvo nemá žádné informace, vysílače a veškeré vysílání je centrálně mimo provoz. Telefony, rádio, televize. Všechno.“

William polkl. Tušil, že výpadek je rozsáhlý. Ale až tak?

Znovu pocítil, jak mu na zádech vyráží pot.

„Jak?“ pronesl jen.

Palmgren se opět ujal slova: „Šest minut po šestnácté hodině, dnes odpoledne. Zkrat v elektrické stanici v Årstě způsobil menší požár. Zapnuly se automatické jističe a bezpečnostní rutina fungovala tak, jak měla: zásobování elektrinou bylo přesměrováno na jiná zařízení, plně automaticky, aby se zamezilo přetížení. Někde to ale vyhodilo další jistič a postupně fungovalo čím dál méně ústředěn, které musely zvládat čím dál větší zatížení. To už nakonec nebylo možné, takže to vyřadilo z provozu celý systém.“

William nic neříkal.

„To je,“ pokračoval Palmgren, „oficiální verze.“

Zatraceně.

„Existuje ještě neoficiální?“

„Automatické jističe byly vyřazeny z provozu, to je pravda. Jenže.“ Palmgren se nadechl. „Nebylo to vinou požáru.“

„Co tím chceš říct?“

Vtom udělala Foresterová krok ode zdi ke stolu, vysunula židli a posadila se. Vyslala signál Palmgrenovi, aby jí u stolu dělal společnost. To už stačí, dávala tím najevo.

„Myslím, že chápete, proč vám nechceme říct, co víme, dokud nám neřeknete, co víte vy.“

Vzala do rukou složku, která celou dobu ležela na stole jako plochá, nevyslovená hrozba, a přetáhla gumičky přes rohy – nejdřív jednu, pak druhou, pomalu a pečlivě, jako by si to vychutnávala. Uvnitř čekal jeden jediný papír. Když ho posunula k Williamovi, její telefon jí posloužil jako baterka.

Kopie z laserové tiskárny. Téměř prázdná, s jediným řádkem vyrovnaných písmen, která byla kvůli docházejícímu

inkoustu střídavě lépe a hůře vidět. Toner v tiskárně se ještě musel činit, i přesto že už měl jít dávno do důchodu.

Pořád problémy s rozpočtem, pomyslel si William. Nahlas to ale neřekl. *Očekává se od nás, že budeme bránit naši zem, ale nemáme ani na kancelářské potřeby*. I to si nechal pro sebe.

„Ano,“ řekl jenom. „To poznávám. Je to jeden z e-mailů, které jsem dostal.“

„Jeden z e-mailů?“ Hlas Foresterové zněl překvapeněji, než nejspíš měla v úmyslu.

„Ano. Jeden z nich.“

„Můžete nám vysvětlit, co znamená?“

„Znamená to jen to, co tam je napsáno. Co by to mělo znamenat jiného?“

Vyčkávala. A William vnímal, jak je v hloubi duše čím dál víc frustrovaný.

„Já nevím! Co mám ještě říct? Jestli to znamená něco jiného, než je tam napsáno, tak já to nevím.“

V jeho hlase bylo patrné zoufalství a on sám si toho byl vědom. Nechtěl se zhroutit, ale na druhou stranu, proč ne? Možná že už mu nic jiného nezbyvá. Kdyby se zhroutil, došlo by jim, že nic neví, že je unavený a smutný a vůbec: táhněte k čertu, nechte mě jít domů a nechte mě na pokoji.

„A teď vážně,“ řekl pomalu hlasem, ve kterém bylo slyšet od všeho trochu. „Co se děje?“

Nic víc neřekl.

Možná že si Foresterová všimla, že to vzdal.

Všimla si, že ho přemohla únava. Že když ho pustí, udělá, co po něm budou chtít.

Opřela se zpátky do židle a vypnula mobil.

„Vy první,“ odtušila.

Když William Sandberg slyšel sám sebe, jak se nadechuje, došlo mu, že už se rozhodl všechno jim říct.

Když zazněla rána, seděla Rebeka Kowalczyková ve svém autě.

Po tvářích jí stékaly slzy a zanechávaly po sobě černé pruhy řasenky. Nepokoušela se je otřít, stejně ji nikdo nevidí. A kdyby přece, tak by ji stejně nepoznal.

Její dlouhé tmavé vlasy byly pryč. Bolelo ji to víc, než předpokládala. Nejdřív uvnitř v duši, když nůžky pramen za pramenem odstříhávaly roky růstu a péče, a pak i čistě fyzicky, když se žiletka prokousávala krátkými chomáči a zakončovala veškeré úsilí. Jenom proto, že mu to slíbila. Protože kdyby jednoho dne zmizel, byla by i ona v nebezpečí, jak jí tehdy řekl.

Teď stála s autem na konci ulice Brzeska, zády k tomu, co sledovala, přesně jak ji to Michal naučil. Dívala se na domovní dveře, kterými jen před pár minutami vyšla. Sledovala, jak okenní tabule v horních patrech pukají, jak se plameny vrhají ven za vzduchem, jak to, co bylo jejich bytem, umírá v černi a valícím se ohni, který všichni budou bez pochyb považovat za havárii plynu.

Levé zpětné zrcátko. Pravé. Prostřední. Pohledem skákala z jednoho do druhého, jako by v hloubi duše doufala, že špatně vidí a že v ostatních zrcátkách zahlédne jiný obraz,

kde by okna nebyla rozbitá a všechno, včetně jí samotné, by bylo jako dřív.

Jenže dům opravdu hořel.

A ať už Rebeka byla kýmkoliv, tak se nepoznávala.

Zvykne si. Ztěžka dýchala a přesvědčovala samu sebe, že si určitě zvykne. Vlasy jí znovu dorostou a to, co jí Michal říkal, budou jen výplody jeho fantazie a paranoidní výmysly a všechno zase bude jako obvykle.

Tohle si v duchu říkala. Věděla, že si to jen namlouvá. Ale jestli jí to jenom trochu uleví, je malá bílá lež jen sotva tím nejhorším, co dneska udělala.

Z obchodů a sousedních činžáků přibíhali lidé a pokoušeli se dostat k hořícímu domu. Nikdo si nevšiml pronajatého auta, které nastartovalo a zmizelo na konci ulice.

Ve zpětném zrcátku viděla Rebeka Kowalczyková kouř a oheň, a také lidi měnící se v maličké tečky, otrásající se v rytmu auta poskakujícího na nerovném povrchu silnice.

Dojela do ulice Targowa a pokračovala kolem parku Praski, kde se vmísila do provozu a následovala proud aut, aniž by tušila kam.

Aniž by tušila, proč udělala to, co právě udělala.

Jediný člověk, kterého se na to mohla zeptat, už neexistuje.

Tím si byla jistá.

Christině pomalu docházelo, jak výjimečně se člověk nachází v situaci, kterou ještě nezažil.

Dokonce i významné a nepředvídatelné události bývají nějakým způsobem povědomé, jako by tvořily logickou součást života, a když už se vynoří, tak prostě zapadnou do daného vidění světa.

Christina ale ještě nikdy nesrazila mopedistu. Obzvlášť ne za rozsáhlého výpadku proudu, a už vůbec ne mopedistu, který by znal její jméno a naléhal, aby ho vzala nahoru do redakce, protože jí musí ukázat něco nesmírně důležitého.

Teď stál stranou u sešikmených oken v prázdné jídelně ve třetím patře. Jeho obličej se v záři vycházející z otevřeného počítače před ním vznášel ve tmě, a na židli vedle něj stála tmavošedá plastová přepravka, kterou měl předtím připevněnou na zrezivělém nosiči svého starého mopedu. Vyndal z ní všechny elektronické součástky, které po nehodě za soustavného naříkání posbíral ze sněhové břečky dole na ulici, a teď je jednu po druhé prohlížel, pospojoval je zkroucenými dráty a připojil k zašpiněné autobaterii nacházející se na jejím dně.

Bylo to asi kvůli tomu.

Kvůli tmě, tichu, dané situaci.

Christina stála u výdejního pultu, zády těsně u navršených umělohmotných podnosů v imitaci dřeva, a s pohledem upřeným na druhý konec místnosti, jako by se cítila v ohrožení. I když k tomu vlastně neměla žádný důvod.

Obvykle tady touhle dobou hučel dav lidí, ale teď tu nebylo ani živáčka: trvalo sotva pár minut a všechny obložené bagety a saláty zmizely z chladicích pultů, jak se hladoví zaměstnanci zásobili na noc pro případ, že by výpadek proudu trval dlouho. Na vychladlých plotýnkách stály oblé konvice s kávou, v nichž už na dně zbyly jen poslední, ledové kapky. Veškerý personál nahradil papírek s textem psaným rukou. Chvillemi Christina zaslechla, jak sem po schodech přicházejí nějací její kolegové, a poté, co si přečetli, že jídelna má z důvodu výpadku proudu zavřeno, se zase zklamaně šourají pryč.

Celou tu dobu sledovala onoho muže u okna a jeho prapodivné, podomácku sestrojené zařízení, které postupně nabývalo tvaru. Sledovala jeho vážný výraz, když to dával dohromady. Pociťovala nervozitu, protože se ani v nejmenším nedalo říct, co se stane, a protože něco takového ještě nikdy v životě nezažila.

„Možná jsi ho měla srazit trochu drsněji.“

Přišlo to od Beatrice. Stála vedle Christiny, opírala se o temnělý chladicí pult a řekla to tak tiše, aby to slyšela jen Christina. „Vždycky jsem si říkala, jak asi vypadá. Musím říct, že jsem trochu zklamaná.“

Christina se ve tmě pousmála.

Jmenoval se Alexander Strandell. Kdyby to byly věděly předtím, tak by tady teď nestál.

Měl plnovous, jaký mívají muži na krabičkách od pastilek proti bolestem v krku. Jeho vlasy měly zinkově bílou barvu a nebylo možné je vytvarovat do žádného účesu. Bez viditelného přechodu splývaly s plnovousem stejné barvy a rámovaly napuchlý kulatý obličej plný dolíků coby pozůstatků puberty, která se nechtěla tak snadno vzdát. Vespod byl celý

tenhle úkaz svázaný tenkou, černou kravatou, a jak se nakláněl nad přístrojem, pohupovala se mu přímo pod bradou, takže vypadal jako huňatý balónek na dětské narozeninové oslavě.

Říkali mu Tetrapak. I když ho nikdy nikdo nepotkal osobně, byl v redakci zavedeným terčem posměchu dávno předtím, než tam Christina začala pracovat. Byl radioamatér v předčasném důchodu, evidovaný na adrese v malém domku v Alviku, a pokaždé, když o něm někdo vyprávěl, přibýlo v dané historce na Tetrapakově zahradě ještě víc antén, okna v jeho domě pokryly ještě tlustší vrstvy hliníkové fólie a jeho zpravodajské tipy byly čím dál šilenější.

Nikdo už si nepamatoval, kdo vlastně byl na oné schůzce, na níž se zrodila jeho přezdívka. Dost možná, že se nikdy neuskutečnila. Vyprávělo se, že to bylo na začátku devadesátých let – podle některých verzí dokonce v letech osmdesátých –, a už tehdy byl Alexander Strandell v branži nechvalně proslulý. Neexistovala jediná čtenářská linka v žádných švédských novinách, na kterou by někdy nezavolał s informacemi, že v rádiu zachytil různá tajná vysílání. Pokaždé byl přesvědčen, že právě odhalil celosvětový komplot, o kterém se za žádných okolností nedá bavit po telefonu.

Přestože ho neustále odmítali, někdy s větší mírou profesionality a jindy s menší, pořád jim volal. A tak se jednoho dne na konci minulého století někdo uvolil sejít se s ním ve městě na oběd.

Ze všeho nejdřív tehdy Strandell sklídl všechno ze stolu. Pepřenku. Slánku. Povadlou rostlinu v květináčku. Přesunul je na jiné stoly, protože *oni pořád poslouchají*. Pak podle legendy tichým hlasem a těkavým pohledem objasnil, že *všechno může být mikrofon a člověk si nemůže být nikdy a nikde jistý*.

O jakou neskutečnou novinu tehdy šlo, to už dávno všichni zapomněli. Ale když se po obědě dostali ke kávě a obsluha před ně postavila misky s cukrem a malými tetrapakovými

pyramidkami s mlékem, radioamatér sebou trhl, jako by ho někdo právě kousl do nohy. Odstrčil se i se židlí od stolu, zůstal sedět s ubrouskem na kolenou a s vyděšeným pohledem nařídil servírce, aby dala misky okamžitě pryč – *ted hned, tohle jsme si, pokud vím, neobjednali!*? –, a dokud je neodnesla, držel se dál od stolu.

Novinář si nemohl pomoci. Když bylo po obědě a oni se zvedli a chystali se k odchodu, nenápadně se otočil k sousednímu stolu a z misky nabral hrst tetrapakových pyramidek. Chvíli nato, když vycházeli otáčivými dveřmi restaurace, jich pár nepozorovaně vsunul do kapes Strandellova kabátu.

Ne snad, že by onen novinář viděl, jak to dopadlo. Ale pouhá představa, jak Strandell přijde domů a zjistí, že má kapsy plné inkriminovaných obalů, které ho tak děsily, a že mu je tam někdo dal jen proto, aby ho mohl třeba i celé odpoledne odposlouchávat, i to stačilo k tomu, aby se tahle událost stala legendou. Po celá léta se tolikrát vyprávěla na vánočních večírcích a firemních oslavách, že ji nakonec všichni považovali za pravdivou. Což možná byla, ale možná taky ne.

Po onom setkání u oběda Strandellovy zpravodajské tipy prořídly. Přesto se ale čas od času ozval, aby jim sdělil, že někde něco hrozí, ale pokaždé bez výjimky zrovna nikdo neměl čas ho vyslechnout.

Stejně jako dnes.

Pospojovat všechny přístroje ležící na stole před ním mu zabralo necelých sedm minut. Když s tím byl hotov, zvedl se a zamával na Christinu a Beatrici, aby přišly blíž.

„Na vysvětlenou,“ pronesl, když k němu došly. „Jmenuju se Alexander Strandell. Byl jsem s vámi ve spojení už dřív.“

Následovala pauza, která byla důkazem, že to, co právě řekl, nebyla pro nikoho z přítomných žádná novinka. A tak se rozpovídal, rozmáchlými gesty podtrhoval důležitost svého sdělení.

„Nejsem žádný hlupák,“ řekl. „Vím, že mě neberete vážně. Ale dejte mi deset minut. Myslím, že v tomhle se mnou budete souhlasit.“

„Sedm minut už uběhlo,“ odsekla Christina. „Řekněte nám, proč jsme tady zavřené s vámi, místo abysme byly venku a dělaly svoji práci.“

Nic na to neodpověděl a sklonil se nad svým zařízením ležícím na stole.

Jeho černý počítač připomínal tlustý výkladový slovník. Kdysi asi býval ultramoderní a úžasně přenosný, ale viděno dnešními očima byl jen těžký a nepraktický. Jednobarevné zelenomodré pozadí na obrazovce svědčilo o operačním systému, který byl nejméně tři generace pozadu. Na klávesách, natolik opotřebovaných, že místo písmen na nich byly jen vyhlazené plošky, naťukal špinavými prsty příkaz, načež zaráchotil harddisk a na obrazovce naskočila okna s daty. V některých se daly rozpoznat sloupečky s číslicemi a údaji, v jiných se nacházely grafy a vlnové křivky, které upřímně řečeno mohly znamenat naprosto cokoliv.

„Poprvé jsem to zaslechl v létě,“ řekl, zatímco ťukal do klávesnice. „Na začátku srpna, abych byl přesný. Tohle je můj první záznam.“

Ukázal na řádek s hodnotami, jako by jim to mělo nějak pomoci vše pochopit. Což samozřejmě nepomohlo.

„Co jste slyšel?“

„Slyšel jsem je vysílat.“

Něco v jeho slovech přimělo Christinu se narovnat.

„A koho?“ zeptala se. „Vysílat co?“

Neodpověděl. Místo toho najel kurzorem na údaj nacházející se úplně nahoře v jednom z oken. Někaké datum, odhadovala Christina, a vedle něj časový údaj a něco, co vypadalo jako podlouhlý diagram s vrcholky a propady. Zvuková nahrávka?

Podíval se na ně a zmáčkl klávesu enter.

Bylo to tak.

Christina na okamžik cítila, jak se jí udělalo zle od žaludku. Co to má sakra být?

Dva. Čtyři. Šest. Devět. Tři. Jedna.

Znělo to jako ženský hlas, ale tak chladný a bez intonace, že byl skoro mrtvý. Praskající číslovky, vyslovované jedna za druhou, anglicky, pomalu a bez zjevného smyslu, se mrazivě nesly prázdnou jídelnou.

Sedm. Devět. Devět. Dva. Čtyři. Čtyři. Sedm.

Stáli na místě a bez dechu poslouchali, a když nahrávka konečně skončila, zazněl na několik vteřin tón a pak se to celé opakovalo od začátku. Úplně stejné číslice, stejně mrtvý hlas.

Dva. Čtyři. Šest. Devět. Tři...

Když to vousáč nakonec vypnul, stála Christina s pažemi obepnutými kolem těla, rukama pevně svírala nadloktí, jako by jí byla zima.

„Co to má být?“ pronesla nakonec. Slyšela znechucení ve svém hlase.

„Je to číselné vysílání,“ odpověděl.

„A to je co?“

„To je právě ono. Že to nikdo neví.“

Věnoval jim vážný pohled. Pak pokračoval tichým hlasem:

„Stručně řečeno. Spektrum krátkých vln se táhne od dvou do třiceti megahertzů. Dělí se do nespočtu vysílacích frekvencí, které jsou rozdělené podle oblastí použití a druhu provozu. Za příznivých podmínek se dá slyšet vysílání z jakéhokoliv místa na zeměkouli.“

Udělal pauzu. Získal jejich pozornost a bylo vidět, jak si to vychutnává.

„První popisy tohohle typu číselných vysílání pocházejí z počátku dvacátého století. Nikdo neví, kdo je vysílá, ani kdo má být příjemcem. Ví se jen to, že existují na různých vlnových délkách. Bez přestání deklamují ta svoje čísla, ve dne v noci.“

„Proč?“ zazněl Beatricin hlas a svědčil o tom, že ji to stejně jako Christinu zaujalo.

„Nikdo neví jistě. Zakódované zprávy? Pokyny špionům na misi? Možná. Ví se ale, že většina z nich skončila spolu se studenou válkou.“

Zhluboka se nadechl. Jako by se dostal k samotnému jádru svého sdělení.

„A o to právě jde,“ řekl. „Na téhle frekvenci bylo od devadesátých let ticho.“

Pauza.

„Až doteď.“

V místnosti nastalo ticho. Vousáč, kterému se říkalo Tetrapak, na ně upřel pohled plný osudovosti a čekal, až něco řeknou.

„Kdo to vysílá?“ promluvila Christina. „Co to znamená?“

„Myslím si, že se jedná o instrukce.“

„Instrukce k čemu?“

Chvilí nic neříkal. Místo toho rozhodil rukama směrem k oknům. K výpadku proudu, k tichu a k temnotě bez známek života panujícím venku.

„K dnešnímu dni.“

Snad to bylo způsobem, jakým to řekl. Tónem jeho hlasu, přístroji na stole před ním a nesmyslnými číslicemi, náznakem, že to nějak souvisí se studenou válkou, která už dávno skončila. *Krucinál*, řekla si v duchu, nechává se tady oblbovat člověkem, který se bojí smetany do kávy?

„Nechápu, co tím chcete říct,“ odušila, protože ji nenapadlo nic lepšího. Nechtěla se do toho nechat zatáhnout, ale cítila, že se tomu nemůže vyhnout.

„Po nějaké době se vysílání změnila,“ řekl jen. „Markantně.“

„Jak?“

Naklonil se k obrazovce. Sjížděl kurzorem dolů k jinému datu na seznamu. Připravil si prst na klávesu.

„Tohleto je z devatenáctého září.“

Pauza. A pak zmáčkl mezerník.

V tu chvíli Christina a Beatrice instinktivně udělaly krok dozadu. Z počítače nezazněla žádná slova, ale táhlý štěk složený z atonálních tónů. Drásavý a syčivý, nějakým způsobem povědomý, ostrý zvuk, který trval necelou vteřinu a zase zmižel, stejně prudce a náhle, jako se objevil.

Co to krucinál bylo?

Christina a Beatrice stály bez hnutí a poslouchaly, jak v prázdné jídelně utichá ozvěna, pár nekonečných vteřin pocitu nelibosti, než se mysl opět zapojila.

Znělo to jako modem. No jistě. Jako počítač připojující se k síti. Přesně tak to znělo u každého pracovního stolu v polovině devadesátých let, než modemy prošly dalším vývojem a zmizely ze scény jako nepotřebný živočišný druh v potravním řetězci. Ten samý zvuk – i když ne tak úplně. Tenhle byl rychlejší, hlubší, bohatší.

„Najednou to zní, jako by éter doslova explodoval vysíláními,“ pronesl Tetrapak, ještě než si Christina a Beatrice stačily urovnat myšlenky. „Leží na frekvencích kolem stanice s číselným vysíláním a jsou nezvykle jasné a zřetelné. Krátké štěky trvající několik vteřin. Den za dnem. Přibližně v tu samou dobu.“

Vrátil se k seznamům na obrazovce a přehrál další vysílání drásavých tónů, nelibozvučných kakofonií střídajících jedna druhou v rytmu s tím, jak Tetrapak procházel nahrávkami. Přicházely čím dál častěji, objasňoval v hluku Strandell, a především přicházely s různou intenzitou a z různých směrů. Někdy je ihned zopakoval nějaký jiný vysílač, někdy zněly zblízka a zřetelně, jindy z úplně jiného kouta světa. Ještě nikdy nic takového neslyšel, vyděsilo ho to. Mluvil v dlouhých, souvislých větách, aniž by se nadechl. A pak, řekl, zničehonic mu došlo, co to je.

Potvrzení příjmu.

Ta opakování byla zpětnou vazbou od toho, kdo vysílání přijal, a takto potvrdil, že k příjmu došlo.

„Zní to, jako by uváděli do provozu nějaký systém,“ řekl s hrdým, vážným a zároveň zlověstným výrazem v obličeji. „Jako by zaváděli úplně nový způsob komunikace.“

„A kdo?“ zeptala se Christina. „A co posílají?“

„Data,“ pronesl. „Kódovanou datovou komunikaci. To, co slyšíme, jsou počítače mluvící s jinými počítači přes frekvence, které nikdo nepoužíval od dob studené války.“

Podívala se na něj. To, co říkal, bylo zároveň fascinující a děsivé. Ale není právě to znakem konspiračních teorií? Že znějí fundovaně a pravděpodobně, a že když se člověk nechá navést ze správného úhlu, nevidí díry, které v nich jsou?

I kdyby to všechno, co jim řekl, byla pravda, i kdyby se jednalo o nějakou novou, tajnou a nečekanou formu komunikace, tak to nebyl vůbec žádný důkaz, že to má něco společného s dnešním výpadkem proudu. A v tom případě na tom není nic moc záhadného.

„Stejně to nějak nechápu,“ řekla nakonec. „Nechápu, proč si myslíte, že se to týká událostí dnešního dne.“

Nato se voutsáč otočil zpátky k počítači. Vypnul příval zvuků, takže se opět ocitli v tom samém tichu bez proudu jako před chvílí, zatímco ve tmě kolem nich se ozvěnou nesl šum datových přenosů.

„Krátké vlny,“ pronesl.

To na vysvětlení nestačilo, a tak to rozvedl, se zřetelným důrazem na každou slabiku:

„Kdo používá krátké vlny, když existuje internet?“

„To nevím,“ odpověděla Christina. „Kdo?“

„Ten, kdo ví, že internet přestane fungovat.“

11

První e-mail přišel uprostřed noci.

Byl pořád listopad, a zničehonic se přihnal zimní chlad a překvapil celé Švédsko, tak jako každý rok. Stejně předvídatelný jako termín podání daňového přiznání, a přesto, jak vidno, stejně těžko zapamatovatelný. William Sandberg procházel kolem prázdných aut stojících na blikačky, jejichž letní pneumatiky na tenké, lesknoucí se vrstvě sněhu neměly šanci. Prochodil celou noc za soustavného sněžení, slyšel ticho vyvstávající poté, co měkké sněhové vločky pohltily ozvěnu, sledoval ty třpytící se tečky, jak poletují jako hmyzí roje ve větru. Byl promočený a promrzlý na kost, ale celou dobu se snažil nic z toho nevnímat.

Tak jako vždy. Jako každou noc.

Byl to jen e-mail.

Jediný pitomý e-mail, nic jiného, a přesto, když si ho přečetl, celé jeho tělo rázem strnulo jako ochromené.

Vyzývavě na něj civěl z obrazovky, když se v brzkých raních hodinách vrátil domů. Osamělá zpráva v jinak úplně prázdné složce s doručenou poštou, vyčnívající jako tlustá tmavomodrá čára přes půlku monitoru. Bylo ji vidět přes celou místnost, hned jak překročil práh.

Nakonec začaly plíce křičet o trochu vzduchu a přiměly ho, aby se znovu nadechl.

Cítil euforii a zároveň pocit jako při volném pádu. Nejdřív to nedokázal nijak pojmenovat. Byl to infarkt? Nebo hlad? Nebo co?

Vzápětí mu došlo, že to je naděje.

Tohle, pomyslel si, je okamžik, na který čekal. Co jiného by to mělo být? Zůstal stát ve dveřích své pracovny, pod nohama mu vrzaly parkety jako tichý protest proti zákonu zemské přitažlivosti, venku za oknem vířil sníh jako špatně nastavená televize. Neodvažoval se vejít. Chtěl si co nejdéle zachovat naději.

Tuhle e-mailovou adresu nepoužívá už mnoho let.

Nechal si ji jen proto, že se pojila se vzpomínkami, ale nepoužíval ji, jelikož vzpomínky v něm vyvolávaly bolest, to zaprvé, a za druhé proto, že dospělí lidé mají dospělé e-mailové adresy: křestní jméno a příjmení v nějaké rozumné kombinaci, budící důvěru a respekt. Upřímně řečeno prostě cokoliv, jen ne tohle.

Určitě ne ANBURANCE.

Neměl vůbec žádný důvod ji používat. Když už William Sandberg používal e-mail, tak v práci. A i když věděl, že počítače v jeho domácí pracovně jsou pro okolní svět neviditelné, že se skrývají za virtuálními privátními sítěmi a v podstatě není možné dostat se k nim zvenčí, uvědomoval si, že by jeho věrohodnost utrpěla značné šrámy, kdyby někomu řekl, ať ho kontaktuje přes vymyšlené slovo na bezplatném webovém portále.

Přihlásil se do ní znovu až ve chvíli, kdy se mu zhroutil svět.

K jeho vlastnímu překvapení byl tenhle e-mailový účet stále aktivní, což v něm z nějakého důvodu vyvolalo pocit jistoty, jako kdyby v tom byl nějaký smysl, i když na takové věci vůbec nevěřil. Jenže naděje a stesk jsou silnější než rozum, tak to prostě je: začal tuhle adresu rozdávat lidem, které potkával

na svých nočních výpravách. Každé ráno, když přišel domů, doufal, že v té prázdné složce s doručenou poštou něco bude, že někdo z těch osamělých, zimou prokřehklých lidí, které potkal, bude něco vědět.

Nic víc za tím nebylo. Tu adresu znali jenom oni.

Nikdo jiný by mu na ni psát neměl.

Jenže ve Williamově životě už nic nebylo tak, jak by mělo.

Nakonec se rozhoupal a došel k počítači.

V tu ránu vystřídal naději něco úplně jiného.

Měl za sebou dlouhou noc, možná proto zareagoval tak, jak zareagoval. Byl unavený, rozhozený, nesnesitelně osamělý, a tma a ticho tomu všemu dodaly na intenzitě. Byl to jen e-mail, nic jiného, ale přesto cítil, jak ztrácí pevnou půdu pod nohama, jak se mu v duši rozhostil mrazivý chlad, jako by se mu v bránici náhle otevřelo velké okno.

Co to má krucinál být?

Opatrně si znovu přečetl text na obrazovce.

Nalevo, kde měl být uveden odesílatel, nestálo nic.

Bezprostředně pod tím byl řádek s předmětem zprávy.

Ten byl taky prázdný.

Pocit nelibosti ho neopouštěl nejenom kvůli tomu, ale hlavně kvůli zprávě, která stála napravo v textovém poli.

Kontaktujte mě.

Nic víc. A pod tím ještě:

Potřebuji vaši pomoc.

To bylo všechno. Žádné jméno, žádný předmět. Sotva nějaký obsah. Jenom výzva, nebo možná prosba, těžko říct. Pár minut zůstal stát před počítačem bez hnutí, cítil, jak mu v krku tepe srdeční pulz, i když ani za boha nechápal proč. Skoro jako by byl e-mail ve skutečnosti varováním, varováním před něčím, co on sám nebude moct zastavit, i kdyby sebevíc chtěl.

Svým způsobem měl pravdu. Ale jak to mohl tehdy tušit?

Nakonec se přiměl na to zapomenout. Dal si sprchu, vzal si čisté oblečení, uvařil šálek kávy. Dělal to, co měl ve zvyku, protože bez toho by to nešlo. Seděl u kuchyňského stolu s ranními novinami rozloženými před sebou, ale nečetl je. Pořád dokola se snažil sám sebe přesvědčit, že ten e-mail byl jen omyl. Že byl pro někoho jiného. Že to bylo sice zvláštní, ale triviální, a že to nic neznamená. Nakonec se sebral, šel k počítači a vymazal ho z doručené pošty.

Dva dny nato přišel další.

Kontaktujte mě.

Ta samá výzva, čekající na něj v ranní tmě, znovu. A pod prvním řádkem opět ještě jeden.

Prosím.

Jeho instinkty začaly bít na poplach a on se ze všech sil snažil uvažovat jasně: je to jen e-mail, říkal si, nic to neznamená, není důvod nechat se vyděsit dvěma zatracenými řádky textu.

Přesto strávil hodiny tím, že se snažil vypátrat původce. Pole se jménem odesílatele vypadalo sice prázdně, ale technicky vzato sestávalo z mezerníků. Za nimi se skrývala hotmailová adresa s uživatelským jménem ROSETTA1998. Dál už se dostat nedalo. Pod tímhle názvem nikde nic nenašel. Ani ve vyhledávačích, ani na domovských stránkách. Nikde nenašel žádný odkaz ani k adrese, ani k samotnému slovu.

Rozebral celý e-mail na komponenty. Hledal v jeho záhlaví a ve skrytých informacích, přehazoval písmena v uživatelském jménu, nechal celý obsah zanalyzovat různými dekódovacími programy, aby našel jiný význam. Vlastně si ani nemyslel, že by to k něčemu bylo, ale pracoval jako kryptograf tak dlouho, že to udělal naprosto automaticky a bez přemýšlení.

A přesně jak tušil, nikam to nevedlo. Zpráva neobsahovala nic víc a nic míň, než co bylo vidět. Ten, kdo ji poslal, chtěl zůstat v anonymitě, a otázka zněla, proč.

Kdo prosí o pomoc, aniž by řekl, kdo je?

Nakonec si sedl k počítači a napsal odpověď. Stejně stručnou, chladnou a odměřenou.

Kdo jste?

A pak: ticho.

Žádné další e-maily. Ani ten den, ani následující, a ani další den.

Nelibost ustoupila, přešla v podrážděnost a podrážděnost přešla ve lhostejnost. Lhostejnost, věčná temnota a nesmyslná existence, to je přece život sám.

Pomalu na to zapomněl. A najednou.

O tři dny později.

William Sandberg přišel domů za bledého ranního světla, tak jako všechny předešlé dny. Byl vyčerpaný a zmožený. Mluvil s lidmi v tunelech a skrýších, ptal se a naléhal, ale žádnou odpověď nedostal.

A vtom.

V doručené poště na něj čekal.

Nový e-mail, od stejného odesílatele.

Stockholmské hlavní nádraží. Arlanda Express. Třetího prosince, přesně v 16 hodin.

Tentokrát William slovy nešetřil. Prsty bušil do klávesnice a vyléval si tak svůj vztek, strach a podrážděnost. Ptal se, kdo mu to krucinál píše, kde sehnali jeho adresu a především proč by měl proboha někam chodit a sejít se s osobou, kterou zaprvé nezná a zadruhé neví, co po něm chce.

Ale žádný další e-mail nepřišel. Nikdo už se mu neozval.

A tak z něj už podruhé pocity nelibosti vyprchaly.

Naděje však ne.

Stále choval naději, že někdo přece jen bude něco vědět.

Tři týdny nato dorazil ve žlutém taxíku na stockholmské hlavní nádraží, prošel halou k severnímu kolejišti a dostal nakládačku od tří mužů v diskrétních oblecích.

„Nechápu to,“ pronesla žena sedící naproti Williamovi poté, co domluvil. „S kým jste si myslel, že se sejdete?“

Když odpovídal, uhnul před nimi pohledem.

„S někým,“ řekl jen. „S kýmkoliv.“

Všiml si, že se s touhle odpovědí nespokojila, a tak zavřel oči, nadechl se a nechal slova mechanicky plynout. Mluvil věcně a tlumeně, jako by se ve skutečnosti nejednalo o něj, ale o někoho jiného.

„Už ani nepamatuju, kdy jsem naposledy spal celou noc.“

Chyba. Opravil se.

„Bylo to v srpnu. Třetího. Byl to pátek.“

Pohledem přejížděl mezi obličejí na protější straně stolu. Cítil jejich oči, pečlivě jim uhýbal.

„To bylo naposledy, co jsem mluvil se svojí dcerou. Toho dne jsem našel její nádobíčko. Přísahala, že s námi už nikdy nepromluví. A od té doby do sebe cpu prášky na spaní a doufám, že zaberou. Každou zatracenou noc, čtyři měsíce. Ale spánek nepřichází. Tak se nakonec seberu a jdu ji ven hledat. Ne snad, že bych si myslel, že ji najdu, ale abych nezešílel, nic jiného mi nezbývá.“

Povídal o svých nočních výpravách a o lidech, se kterými mluví. O lidech, o kterých vždycky věděl, že existují, ale vyhýbal se jim a předstíral, že je nevidí. Kteří spali v podzemních stokách a zákoutích, ve vlhku a zimě. Nebo kteří nespali vůbec, tak jako on. Sedávali na ulicích, před obchody a vstupy do metra, dívali se na něj a prosili o pomoc.

Teď prosil o pomoc on je.

„Říkám si, že jednou, jednoho dne, se najde někdo, kdo bude něco vědět. Kdo ji potkal, viděl ji, slyšel o ní. *Někdo*, kdo mi bude mít co říct.“

Seděl bez dechu. Nehybně.

„A pak přišel ten e-mail,“ pronesl. „Chyba byla, že jsem si dovolil doufat.“

To mluvilo za všechno.

Viděl jen plochu stolu a neostré kontury proti sobě. Jednu patřící té Angličance a druhou jeho kamarádovi. Nehýbali se. Možná mu věřili, možná ne. To mu bylo vlastně docela jedno.

Poprosil je o sklenici vody, ale žízeň neměl.

Vyslovil před nimi něco, co ještě nikdy nevyslovil.

A teď William Sandberg potřeboval polknout své vlastní pocity.

12

Alexander Strandell mluvil dalších dvacet minut a za tu dobu si vysloužil uznání jako nejspíš ještě nikdy předtím.

Oběma novinářkám pustil jedno po druhém krátká vysílání, která měl uložená na harddisku. Většina z nich byla totožná, odeslaná přibližně ve stejný čas, a jejich příjem byl potvrzen tím, že je příjemce někde v jiném koutu světa zopakoval.

Ukázal jim detailní seznamy, kam zapisoval čas, intenzitu a dobu trvání. Christina si je vyfotila mobilním telefonem přímo z obrazovky počítače. Baterie byla s každou fotkou čím dál slabší, snad to bude stát za to.

Nakonec jim ještě řekl něco o Dopplerově jevu, meteorologii a o tom, jak rádiové vlny narážejí do ionosféry. Jak se tím pádem téměř nedá určit, odkud přesně signály přicházejí.

„Ale radioamatéři si navzájem rádi vypomůžou,“ řekl. A vyprávěl jim, jak mu pomohly antény jiných amatérů, jak společným přispěním vypočítali časové posuvy a intenzitu, a jak s pomocí kolegů z různých částí světa došli k odhadům, které jsou jak přesné, tak věrohodné, a které s velkou pravděpodobností poukazují na místo, kde se odesílatelé nacházejí.

„Tak k čemu jste došel?“ zeptala se Christina.

„Vím, odkud ta vysílání přicházejí.“

„Ano?“

Tetrapak se na ni podíval. Ve tváři vážný výraz.

„Nejdřív z Anglie. Tam vysílají jako první. Pak přicházejí odpovědi. Jednou z USA, jindy z Brazílie, Francie, Japonska, Anglie, Švédska.“

Udělal pauzu. A pak tišším hlasem dodal:

„Je do toho zapletený celý svět.“

Ta slova jako by Christinu přiměla zabrzdit.

Ne snad, že by jeho informace nebyly věcné a fascinující. I když to byl podivín, během konverzace ho přestala vnímat jako Tetrapaka a začala ho vidět jako Alexandra Strandella. Nebylo snadné odolat jeho zápalu.

Ale něco v té poslední větě jí připomnělo, s kým má vlastně tu čest.

Celý svět.

Najednou to zase začalo zavánět konspiračními teoriemi, kouzlo bylo zlomeno, jako by se jednalo o dlouhé námluvy a on zničehonic prohodil, že mu vůbec nevadí, že je jeho vyvolená trochu při těle.

Nemohla to jen tak přejít.

„Do čeho?“ zeptala se. „Zapletený do čeho?“

„To nevím,“ odpověděl. „Vím jen, že *oni* to věděli.“

Nedůvěřivě se na něj podívala, ale soudě podle jeho dechu si toho nevšiml. Pro něj byly námluvy pořád v plném proudu. Atmosféru v místnosti ovládl nesoulad mezi mužem, který už už otvíral šampaňské a pouštěl Barryho Whitea, a dvěma ženami, které začaly pokukovat po nejbližších dveřích.

„Kdo oni?“ odušila Christina.

„Úřady. Armáda. Všichni.“

Pokýval hlavou s výrazem osudovosti. Nastal čas na velké finále, na poslední dílek informace, která by je konečně přiměla uznat, že má pravdu.

Tohle byl okamžik, ke kterému se upínal po celou dobu setkání, možná snad i celý svůj život, jenž byl plný zrušených

schůzek a médií nejevících sebemenší zájem o jeho informace. Nadechl se, jeho zdravý selský rozum zastřel ztrhaný výraz, zesponu ozářený monitorem počítače, což na jeho obličej vytvářilo podivné stíny.

Vážný. Sebejistý. A dramatický.

Jenže náhoda vždycky nefunguje v náš prospěch.

„Obávám se, že to, čeho jsme teď svědky, je teprve začátek.“

Alexander Strandell se zastavil před okny. Postavil se čelem k nim, ruce mírně rozpažené – apel a varování v jednom teatrálním gestu.

„Začátek konce naší společnosti.“

A *vtom*, právě v tu chvíli, kdy se to nejmíň hodilo.

Nejdřív zavrčely spouštějící se ventilátory.

Pak se ozvalo nesourodé cinkání rozsvěcujících se zářivek, celý orchestr tlumeného zvonění, až celou místnost pomalu prostoupilo bílé světlo. Muž, kterému říkali Tetrapak, zůstal stát na místě, hlava jako balónek, kravata, vlněný šedý kabát, z nějž pořád kapala voda, kterou nasákl na cyklostezce. A za okny za ním se šířilo žluté a bílé světlo, třpytící se vlna, jako by někdo hodil do tmy kámen a město se zničehonic rozsvítilo.

Mosty nabyly obrysů. Na druhé straně Riddarfjärdenu šplhaly tisíce teček představujících okna nahoru do kopce a vytvářely nejrůznější vzory. Na střechách a fasádách domů zablikala reklamní loga a slogany a ty se smísily s večerní vlhkostí do jednoho mihotavého, pestrobarevného oparu. Bylo to krásné. Nebo spíš hnusné, špinavé a děsivé. Nejspíš všechno současně.

Buď jak buď, čas jako by se zastavil v okamžiku naprostého klidu a záplavy barev. Působilo to jako ironický úsměv, v jehož středu posmutněle stál Alexander Strandell, vyslečený do naha, jako by někdo rozsvítil všechna světla ve strašidelném zámku a nechal ho tam mezi kulisami, líčidly a cedulkami s nápisem *Made in China*.

Nikdo nic neříkal. Mlčení přetrvávalo, za doprovodu zvuků ventilátorů a výtahů, a s každou další vteřinou nabíralo na komičnosti.

Alexandru Strandellovi to však komické nepřipadalo.

„Věřte mi,“ pronesl nakonec. „Uvidíte.“

Díval se z jedné ženy na druhou. Apeluující pohled.

„Všechno to spolu souvisí.“

Jenže tuhle bitvu už prohrál. Christina nevědomky sklonila hlavu ke straně, v Tetrapakových očích zahlédla zklamání, a tím byl rozhovor u konce.

Bylo to za nimi. Proud naskočil. A i když nepříjemný pocit z toho všeho přetrvával, i když si uvědomovala, že na ni čeká ve stínu, jako když se člověk probudí z děsivého snu, tak taky věděla, že dříve nebo později zeslábně a vymizí. Ať si kdo chce co chce říká o krátkých vlnách, svět žije dál. Což znamená, že ona se teď musí dát do práce.

„Máme vaše číslo, že ano?“ řekla.

„Ano,“ odpověděl. „Ale nikdy jste mi nezavolali.“

„Ozvěme se,“ odtušila. „Slibujeme.“

Chtělo se mu protestovat, ale co mu zbývalo? Kývla jeho směrem, aby si sbalil své věci, a on odpověděl jen krátkým škubnutím hlavy a dal se do rozebírání svého zařízení.

Bylo ticho jen pár vteřin, a Christinu Sandbergovou znovu přemohl strach.

Jakoby odnikud se ozval pronikavý zvuk. Projel místností, jako když se drtí křišťál. Rázem si uvědomila, že bez ohledu na to, že už je zase světlo, číhá strach hned za rohem. S bušícím srdcem se prudce otočila a těkala pohledem po místnosti, aby zjistila, co se stalo. Tělo bylo připravené vrhnout se do úkrytu, jakmile bude vědět před čím.

Zarazila se. Polkla. Na skle chladicího pultu, přesně tam, kam ho před pár minutami položila, vibroval její mobil. Signál už zase naskočil.

Zvedla telefon a podívala se na displej. Skryté číslo. Ze všech sil se snažila udržet svůj dech v šachu.

„Haló?“

„Christina Sandbergová?“ ozvalo se z druhého konce.

„To souhlasí.“

„Jmenuji se Jonas Velander. Volám z ústředí ministerstva obrany.“

* * *

Na ústředí v ulici Lidingövägen proud znovu naskočil v sedm hodin a čtyřicet šest minut. I během jeho výpadku tu bylo rušno, ale vůbec se to nedalo srovnat s tím, co následovalo potom.

Všude zvonily telefony a z počítačů se ozývalo cinkání. Valila se k nim různá hlášení, sumarizace a data, většina z nich se dala předvídat a čekat.

Ale informace, která přišla z jedné z tisíců bezpečnostních kamer ve městě a kterou měl teď u sebe na USB paměti Jonas Velander kráčející chodbou, byla velkým překvapením.

Nepocházela z počítače. Žádný z těch drahých, sofistikovaných identifikačních programů, které za tím účelem zakoupili a jejichž úkolem bylo prokousávat se fotkami a ohlásit shodu, když si logaritmy usmyslely, že délka nosu a pohyby těla připomínají někoho, po kom pátrají, žádný z těchto programů si ničeho nevšiml. Někdy je štěstí, že přece jen ještě existují lidé.

„Není to ona?“

Žena, která to zakřičela, se jmenovala Agneta Malmová a zbývaly jí dva roky do důchodu.

„To musí být ona! Nebo ne?“

Seděla u svého terminálu na ústředí ve velké podzemní místnosti, jejíž název hezky švédsky zněl Joint Operations Center, ale říkalo se jí prostě JOC. Za Agnetinými zády se srotilo plno kolegů a zírali na videosmyčku na obrazovce před ní. Co to má sakra znamenat, ptali se jeden druhého.

William Sandberg je přece *určitě* nevinný.

To si říkali před čtyřmi hodinami, když se dozvěděli, že ho zatkli na hlavním nádraží a že už sedí ve volvu cestou na ústředí. Foresterová je varovala před blížícím se teroristickým útokem, což se ukázalo jako opodstatněné. Ale ať už se to tehdy se Sandbergem seběhlo jakkoliv, říkali, i když se choval tak, jak se choval, a i když si zasloužil dostat na podzim vyhazov, tak není možné, aby měl něco společného s tím, co se teď děje.

Nakonec ale mnoho z nich dalo Agnetě Malmové za pravdu.

Mžourali na záběry z bezpečnostních kamer, procházeli políčko po políčku, až všichni dospěli k jedinému: jasně, že je to ona.

A v tu chvíli v nich poprvé zakořenila pochybnost.

Pokud je William nevinný.

Co tam pak zrovna ona pohledává?

Jonas Velander teď procházel chodbami s USB pamětí v ruce a vnímal, jak se jako obvykle ukazuje jeho špatná fyzička. Vyběhl sice jen dvě schodiště, ale byl k smrti zadýchaný. Proklínal svoji sedavou práci, svoji genetickou výbavu, i to, že se ve svých nedávno oslavených pětatřiceti cítí jako ztrhaný děda.

Zahnal tyhle myšlenky pryč a za chůze tiskl k uchu telefon. Palmgrenův příkaz mu stále zněl v hlavě.

Zavolejte jeho ženě, řekl.

Když to zvedla, představil se jako Jonas Velander, a pak musel znovu popadnout dech.

„Volám, protože tady máme vašeho manžela.“

A když Christina na druhém konci nic neříkala, dodal:

„Byli bychom rádi, kdybyste sem přišla a odpověděla nám na pár otázek.“

* * *

Když v ulici Lidingövägen znovu naskočil proud, zbývala jim ještě jedna otázka.

Poslední otázka, než budou moct zaklapnout bloky a navrhnout přestávku. Než Williama konečně pustí z té klaustrofobní, šedé výslechové místnosti. Zbývalo jen urovnat si jeden detail:

„Proč ANBURANCE?“

Zeptala se Foresterová. A William zaváhal, pohled upřel na stůl, aby se jí nemusel podívat do očí.

„Protože ona si myslela, že se to tak říká.“ Odpověděl hlasem tak slabým, že téměř nebyl slyšet.

Ted' už stál před zrcadlem v podlouhlé, sterilní koupelně a v odraze viděl sám sebe.

Ve výslechové místnosti ho donutili vyslovit věci, které neměl pojmenovat, a ted' si připadal prázdný, jako by ho někdo obrátil naruby a trásl s ním tak dlouho, až z něj všechny síly vyprchaly a odnesl je vítr. Opíral se rukama o umyvadlo, asi se chtěl napít, nebo si opláchnout obličej, nebo to už možná udělal, nebyl si tak úplně jistý.

Saře Sandbergové byly tehdy tři roky. Nebo možná čtyři.

Naučila se právě říkat *er* a všichni ji chválili, jak krásně vyslovuje. Byla na sebe tak pyšná, že ho ve všech slovech, ve kterých se vyskytovalo, zdůrazňovala do té míry, až znělo nadbytečně.

A upřímně řečeno nejenom ve slovech s *er*, ale klidně i v pár dalších.

Anburance.

Bylo to neodolatelné a zároveň dojemné, ta předčasná vyspělost u holčičky, která byla ještě dítě. Byla na sebe tak pyšná, a taky trochu přemoudřelá, a ze všeho nejvíc zbožňovala mluvit s dospělými a přála si být jako oni.

Jenže slova ji neustále, bez jejího vědomí, prozrazovala.

Hlavně ta *er*, která se vyskytovala i tam, kde neměla, a k tomu všemu vyslovovaná s takovou sebejistotou a zřetelností, že si člověk nemohl zachovat vážnou tvář.

Nakonec se jich zeptala, proč se tak smějí. Nijak ublíženě nebo naštvane. V zářících očích měla vřelý a zvědavý pohled, který si možná v paměti za ta léta ještě vylepšil a jeho význam zveličil. Byl to pohled plný nevinné, neochvějné jistoty, že má dva rodiče, kteří to s ní vždycky myslí dobře.

Zaklokotala a zeptala se znovu, čemu se smějete, řekněte mi to, tak čemu. A tak jí to nakonec řekli.

Sara to okamžitě pochopila. Ať už byla po komkoliv, zdědila vynikající intelekt. Ihned jí došlo, jakou udělala chybu, a taky se tomu začala smát. Říká se ambulance, vysvětlili jí. Když to uslyšela, pochopila, jak směšně to muselo znít, když říkala *anburance* a *korera* místo *korela*.

Poprosila je, aby jí to řekli správně, a pak poslouchala a pořád dokola to opakovala. Společně se tomu smáli a Sara byla pyšná, že se to naučila říkat tak, jak se má. V jeho paměti byla ta chvíle navždycky uložena jako všezahrnující symbol rodiny.

Všichni spolu, i s disonancí.

Cítili ji v hrudi už tehdy, jak William, tak Christina, alespoň si to tak pamatují. Na jednu stranu disonance v atmosféře plné vřelosti a úsměvů. Záře v dětských očích.

A na druhou prázdnota. Cítili, jak se do nich ten okamžik zabodl, jako by se jim život postavil tváří v tvář a se zkříženými pažemi jim oznámil, že tohle všechno teď zmizí. Můžete se snažit udržet si to, jak chcete. Ale k ničemu vám to nebude.

Protože právě v tu chvíli vykročila Sara Sandbergová ze svého dětství.

Už nikdy neřekla *anburance*, ani *korera*.

Tím pro ně tehdy skončilo jedno období, nebo snad víc než to. Nechali za sebou jednoho člověka, jednu verzi Sary Sandbergové, se kterou se už nikdy nemohli sejít.

Příhoda se stala součástí rodinného repertoáru. Jak Sara rostla, vyprávěli ji jejím kamarádům a klukům, se kterými chodila. Sara se u toho vždycky ošívala a předstírala, že trpí, i když pro ni znamenala tolik co pro ně.

A roky plynuly, protože to je jejich úkolem.

Sara zrovna oslavila patnácté narozeniny, poté co toho jara dokončila devátou třídou základní školu. Byla dospělejší než kdy dřív, tak jako každý v tomhle věku, a byla pevně rozhodnutá strávit léto na jazykovém pobytu. A ze všech zatracených míst na celém světě musela jet do Washingtonu. *A proč ne?* Nic se nestane, řekla. Byla *dospělá*.

Dětinští teď byli jenom William a Christina, tvrdila jim s teenagerovskou vyspělostí, protože *co by se, panebože, mohlo stát?* William jí na to mohl dát tisíc odpovědí, které radši nechtěl vyslovit nahlas, které však byly ve všech ohledech realistické.

„Budú vám psát zprávy,“ řekla. „Každý den.“

A pak mu založila e-mailový účet.

ANBURANCE.

Přihlašovací údaje mu předala, když se s ní loučil na letišti. Když si je přečetl, cítil, jak ho pálí za očima, ale slzy neuronil, protože takovými věcmi se on nezabývá. Místo toho ji dlouze objal a pohledem přejížděl všechny tabule s časy odletů v letištní hale, dokud si nebyl jistý, že jeho oči jsou natolik suché, aby se jí znovu odvážil podívat do obličeje.

Sledoval, jak prochází bezpečnostní kontrolou, jak mu další část jeho malé Sary Sandbergové mizí z dohledu, a věděl, že až ji uvidí příště, bude ještě dospělejší.

Léto toho roku bylo tím posledním, které strávili společně. Stihli si vychutnat Stockholm, cestovali a navštěvovali přátele, a pak Sara začala studovat na gymnáziu. A toho podzimu s konečnou platností zabili poslední část jejich malé Sary.

Teď stál tady, u umyvadla na pánských toaletách na ústředí ministerstva obrany.

A slzy neuronil, protože takovými věcmi se on nezabývá.

V odraze zrcadla se ve dveřích objevila hlava patřící Larsu-Eriku Palmgrenovi.

„Moc mě to všechno mrzí,“ pronesl.

Dívali se na sebe v zrcadle, oba bez hnutí, za dlouhého ti-cha. Ve vzduchu viselo *ale*. Omluva, ale také smutná výčitka, důvěra, která měla být samozřejmá, jenže nebyla.

„Měl jsi mi to říct,“ řekl nakonec.

„A změnilo by se tím něco?“ odpověděl William.

„Měl jsem to vědět. Mohl jsem ti pomoci.“

William se ušklíbl a zavrtěl hlavou, nic neřekl.

„Nikdo ti nechtěl dát vyhazov, Williame. To ty jsi to nechal zajít tak daleko.“

Dívali se na sebe. Mlčení přetrvávalo, byla v něm prázdnota i vyčkávání, jako by chtělo něco sdělit, ale nevědělo jak.

Možná *promíň*? Nebo něco jiného? Možná. Ale nikdo pro to nenašel slova.

Nakonec promluvil William.

„Co bude dál?“

„Rád bych, abys šel se mnou do velké zasedačky. Chtěl bych, abys nám pomohl něco pochopit.“

„Chtěl bys, to jako vážně? Nebo teď máš hrát hodného policajta?“

Palmgren zakroutil hlavou.

„Vykládáš si to špatně,“ odpověděl. „Foresterová není zlý policajt, ale policajt, který má strach.“

A pak dodal:

„Je to tak. Všichni máme strach.“

Otočil se a Williamův odraz v zrcadle osaměl.

„Velká zasedačka,“ řekl ještě. „Cestu znáš.“

13

Sara Sandbergová byla zvyklá se skrývat.

Rozuměj: byla k tomu donucena.

Byly doby, kdy byla ráda vidět, kdy měla šarm, kterého si byla dobře vědoma a ráda ho používala, a taky inteligenci, která z ní v kombinaci s předchozím dělala životu nebezpečnou dívku.

Dostávala lepší známky, než zasluhovala, protože všichni věděli, že ve skutečnosti by na ně měla, kdyby se jen trochu snažila. Byla zábavná, sarkastická a pohotová a neustále v centru pozornosti. Vezla se na vlně, říkali o ní, a upřímně řečeno: co je na tom špatného? Užívala si to. Byla pěkná, veselá a chytrá, co víc si může člověk přát?

Spoustu věcí, jak se později ukázalo.

Jednoho dne najednou nevěděla, kým je. Zničehonic jí její vlastní rodiče sdělili, že jsou někým jiným, než tvrdili – takhle to samozřejmě neřekli, ale přesně tohle to znamenalo –, a od toho dne šlo všechno z kopce.

Teď se spěšně proplétala Stockholmem, schoulená a neviditelná. Jak už teď byla zvyklá.

Trvalo čtyři hodiny, než proud zase naskočil, a ona se celou tu dobu skrývala pod požárním schodištěm za Gallerií,

chvěla se a uši měla nastražené, jestli neuslyší štěkot blížících se psů a rachotící řetězy s klíči.

Když se lampy znovu rozsvítily, její strach se tím trochu rozptýlil. Padající mokrý sníh nabyl obrysů a tančil pod poličným osvětlením. Napadlo ji, že tak špatně na tom přece jen není, a vydala se po ulici Hamngatan, cestou, kterou šla už tisíckrát, ale která se změnila k nepoznání.

Tedy ne tak úplně. Ne pro každého. Ale pro ni ano.

Na ulicích, kde se dřív dívala po výlohách a kavárnách a přemýšlela jen nad tím, kde by si mohla dát oběd nebo si koupit něco na sebe, na těch samých ulicích se teď dívala po průchodech, zákoutích a dvířkách, která by se dala otevřít, a i když nebyly určeny lidem, jednu noc by se v nich třeba dalo přespát.

Život je plný paradoxů. Tři roky na gymnáziu ji nenaučily ani ň. Jeden rok bez domova ji naučil všemu.

Dřívější Sara Sandbergová by to okomentovala: *co jsem říkala.*

Praxe je lepší než teorie.

Vzala to zkratkou přes park mezi divadly. Prošla kolem velkého hotelu, kde se jednou potají opila ještě v době, kdy byla legrace se opít. Teď tudy šla proto, že tady byla větší tma, a protože lidi, kteří tady po nábřeží procházeli kolem velkých kamenných monumentů, se dívali právě jen na ně a na nic jiného, když celí schoulení ve studeném počasí pospíchali z práce nebo z tréninku, prostě odněkud, kde se obyčejně *normální lidi* zdržují.

Ze všeho nejmíň by teď chtěla narazit na nějaké známé. Slyšet jejich otázky, útěchu, povzbuzení. Nebo ještě hůř, vidět je, jak předstírají, že ji nevidí. Vidět, jak se dívají na hodinky nebo do telefonu a *jéje, musím běžet*, přidali by do kroku, aby stihli neexistující schůzku.

Sebevědomí. Jak by ho asi tak mohl člověk mít, když ani neví, kým je.

Uhnula z ulice Strandvägen a šla teď po nábřeží, aby se nemusela mít pořád na pozoru před svými přáteli, kteří ji u sebe nechali, když se „odstěhovala z domova“, jelikož se „trochu nepohodla s rodinou“, a kteří jí poskytli svůj gauč a říkali jí, jak je silná a nejlepši a ty chudinko malá.

Dokud na to nepřišli a nepoprosili ji, aby odešla.

Dřív nebo později na to přišli všichni.

Že už dávno nebere jen *trochu*, a *sem tam*, a *protože to je sranda*.

Nic nebylo tak, jak si myslela. Myslela si, že s pomocí drog přestane být sama sebou. Že se pomalu stane někým jiným, jak to říkali ve všech těch osvětových filmech ve škole. Drogy dělají z lidí stroje, slibovali. Dělají z nich bezcitné roboty, kteří se buďto nacházejí ve vykonstruovaném, opojném světě, anebo se tak soustředí na to, jak se do něj znovu dostat, že nemají čas přemýšlet nad ničím jiným.

Znělo to dokonale.

Ale opak byl pravdou.

Sara Sandbergová nikdy nepřestala být sama sebou. Byl to paradox: nevěděla už, *kdo* je, ale přesto nemohla být jiná. Ať už byla sebevíc v rauši, mimo a v opojení, byla to stále *ona*.

Vždycky duchem přítomna, ale jakoby zdálky, uvnitř svého těla. Připadala si jako strojvedoucí v kabině obrovského jeřábu. Ovládala svoje paže a nohy na dálku pomocí těžkých pák, a ty reagovaly příliš pomalu.

A takhle to nemohlo jít dál.

Řekla to už předtím a teď to říká znovu: nikdo nemůže nenávidět donekonečna, dříve nebo později člověk zapomene, proč byl tak naštvaný, a zůstanou mu jen vzpomínky na to ostatní, co bylo hezké a co mu teď chybí. A taky hryzavý pocit, jestli už třeba není načase?

Pravda je, že už to jednou zkusila.

Ale pravda taky je, že nakonec nesebrala odvahu.

A trest na sebe nenechal dlouho čekat. Dostavil se ve formě výpadku proudu. Šla teď lezavým večerem v prošívané bundě pevně obepnuté kolem těla a s kapucí přes hlavu a do ramen se jí zařezávaly popruhy batohu.

Do ulice Skeppargatan jí zbývalo nějakých sto metrů. Tam je jejich byt. Bude tam čaj a možná taky obložené chleby. Povolila uzdu svým pocitům a hned ucítila, jak bolestně se jí stýská.

Po rodičích, pomyslela si, i když jí laskavě sdělili, že jimi vlastně nejsou.

Po mámě a tátovi, sice ne biologických, ale koho to zajímá.

V silném větru přivřela oči. Přála si, aby byli doma.

Bylo načase.

Jen aby už nebylo pozdě.

Kavárna ležela na rohu Wardour Street a nějaké uličky, která byla moc malá na to, aby měla název. Byl to ten typ kavárny, kam lidé přicházeli a odkud odcházeli bez povšimnutí, kde personál nebyl personál, ale *baristé*, a kde jména zákazníků, čekajících na svou kávu, psali kostrbatým písmem na papírové kelímky.

Muž, který právě vyšel dveřmi, měl v ruce kelímek s nápisem Elvis. To ale vůbec nebylo jeho jméno.

Zastavil se pod markýzou před velkou výlohou kavárny, zády ke skleněné tabuli, a déšť před ním vytvořil průhledný záves. Skrz díрку v plastovém víčku si lokl sladkého čaje masala, díval se na provoz a na chodce, kteří ho míjeli na druhé straně vodní opony. Sem tam se v taškách, které v dešti pomalu začaly povolovat, zablýskl vánoční papír. Všude kolem před sebou lidé tlačili své deštníky jako neochotné plachty ve vlhkém větru.

Kdyby se hodně snažil, mohl by dělat, že je jedním z nich. Obyčejný muž, který si právě koupil čaj. Dobře oblečený Londýňan kolem šedesátky, čekající, až déšť trochu ustane, aby se pak mohl znovu vrhnout do vánočního nakupování, mačkat se v upocených obchodech a bez rozmyslu pořizovat věci, které nikdo nechce.

Jenže muž, který se nejmenoval Elvis, měl podstatně větší problémy než shánění vánočních dárků.

Zahnal ponuré myšlenky a přiměl se, aby si vychutnal teplo z papírového kelímku a na nic nemyslel. Aby nemyslel na Stockholm. A taky na zprávy z Varšavy. A už vůbec ne na *Floodgate*.

Tak tam stál, úplně obyčejný muž pod úplně obyčejnou markýzou, dokud ho realita nevtáhla zpátky do hry.

Když kolem něj konečně projela černá limuzína, počkal, až odbočí do další ulice. Teprve pak rozevřel svůj deštník a vydal se k autu, ani moc rychle, ale ani nijak loudavě.

Když zahnul do úzké uličky a otevřel zadní dveře, kluk s kravatou už tam seděl.

„Majore,“ řekl.

Muž, který se nejmenoval Elvis, přikývl a posadil se na sedadlo proti němu, načež se auto vytratilo do hustého večerního provozu.

Tím byla schůzka zahájena.

Schůzka pracovní skupiny, která neexistovala.